

FANTASTIC
BEASTS &
WHERE TO
FIND THEM
NEWT SCAMANDER

BY
J.K. ROWLING

FROM THE WORLD OF
HARRY POTTER

ČUDESNE ZVIJERI

I

GDJE IH NAĆI

Newt Scamander

Posebno izdanje s predgovorom

Albusa Dumbledorea

Ova knjiga pripada:

Hermionu Potteru

SUVLASNIK RON WEASLEY
JER SE NJEGOVA RASPALA

zašto si onda ne kupiš novu?

PIŠI PO SVOJOJ KNJIZI
HERMIONA

*u subotu si kupio gomilu smrdobombica
mogao si umjesto njih kupiti novu knjigu*

SMRDOBOMBICE SU MRAK

PREDGOVOR

Kad me Newt Scamander zamolio da napišem predgovor ovom vrlo posebnom izdanju Čudesnih zvijeri i gdje ih naći, bio sam istinski počašćen. U Školi čarobnjaštva i vještičarenja u Hogwartsu Neu/tovo remek-djelo koristimo kao udžbenikjoš od njegovog prvog izdanja i vjerujem daje tojedan od glavnih razloga što naši učenici postižu zavidne rezultate na ispitima iz Skrbi za magična stvorenja. Pa ipak, nije to knjiga koja ima primjenu samo u učionici. Svako pravo čarobnjačko kućanstvo ima primjerak Čudesnih zvijeri, već izlizan od svakodnevnog upotrebe. Generacije vještica i čarobnjaka tu su pronašle najbolje načine da uklone horklumpe iz travnjaka, protumače žalosni pjev navjesnika ili odviknu kućnujas tu čarku odpijenja iz zahoda.

No ovo izdanje ima uzvišeniji cilj nego da čarobnjacima dijeli savjete. Prvi put u povijesti plemenite izdavačke kuće Obscurus jedan od njihovih naslova bit će dostupan i bezjacima.

Bezjačkoj zajednici dobro su poznati naponi koje udruga Comic Relief ulaže u borbu protiv najgorih oblika ljudske patnje. Stoga se sada obraćam prvenstveno svojim kolegama čarobnjacima. Znajte, dakle, da nismo samo mi svjesni ljekovite moći smijeha. Toje poznato i bezjacima, koji dar smijeha koriste na vrlo maštovit način, služeći se njime za prikupljanje sredstava za pomoć i poboljšanje života drugih. Svi mi težimo takvoj vrsti magije. Comic Relief je od 1985. godine prikupio 1/4 milijuna funti (34milijuna 8/2 galeona, 14 srpova i y knuta). Sada i svijet čarobnjaka ima čast pomoći Comic

Reliefu u njihovim nastojanjima. U rukama držite kopiju primjerka Čudesnih zvijeri koja pripada Harryju Potteru, uključujući zanimljive komentare Harryja Pottera i njegovih prijatelja na marginama knjige. Harry doduše nije bio baš sretan što će knjiga biti tiskana u njezinu sadašnjem obliku, ali naši prijatelji iz Comic Reliefa vjeruju da će njegove male dopune pridonijeti duhovitom tonu knjige. Gospodin Newt Scamander, koji se odavno pomirio s neprestanim šaranjem po njegovom remek-djelu, slaže se s tom odlukom. Ujedno bih iskoristio priliku da podsjetim bezjačke kupce kako su zabavna stvorenja opisana u ovoj knjizi izmišljena pa vas ne mogu ozlijediti.

Čarobnjacima ću reći samo ovo: Draco dormiens numquam titillandus¹.

Albus Dumbledore

¹ *Ne diraj zmaja dok spava.*

UVOD

O KNJIZI

Knjiga *Čudesne zvijeri i gdje ih naći* plod je dugogodišnjih putovanja i istraživanja. Kad se prisjetim onog sedmogodišnjeg čarobnjaka koji je provodio sate i sate u svojoj sobi secirajući horklumpe, zavidim mu na putovanjima koja ga tek očekuju: od mračne džungle do zasljepljujuće pustinje, od planinskih vrhunaca do vlažnih močvara, taj će dječčić prekriven komadićima horklumpa odrastati slijedeći tragove životinja opisanih na ovim stranicama. Obišao sam jazbine, duplje i legla na pet kontinenata, učio sam o neobičnim navikama čudesnih zvijeri u stotinama zemalja. Osvjedočio sam se u njihove moći, stekao njihovo povjerenje, a tu i tamo sam odbijao njihove napade uz pomoć svog putnog kotlića.

Prvo izdanje *Čudesnih zvijeri* naručio je 1918. godine gospodin Augustus Worme iz izdavačke kuće *Obscurus Books*, ljubazno me zamolivši da napišem za njih kratak, stručan pregled čudesnih zvijeri. Bio sam u to vrijeme tek skromni djelatnik Ministarstva magije s kukavnom plaćom od dva srpa tjedno, i bez razmišljanja sam prihvatio priliku da nešto dodatno zaradim i provedem praznike putujući planetom u potrazi za novim magičnim životinjskim vrstama. Ostalo je već dio izdavačke povijesti: *Čudesne zvijeri* do danas su doživjele pedeset dva izdanja.

Ovaj uvod zamišljen je kao odgovor na nekoliko najčešće postavljenih pitanja koja mi redovito pristižu svakog tjedna još od prvog objavljivanja knjige, 1927. godine. Prvo takvo pitanje ujedno je i najvažnije - što je to "zvijer"?

velika dlakava stvara s previše nogu
↑

ŠTO JE ZVIJER?

Polemike oko definicije riječi “zvijer” traju već stoljećima. Početnicima na polju magizoologije koje ovakva tvrdnja može iznenaditi, taj će problem možda biti jasniji uzmemo li za primjer tri vrste magičnih stvorenja.

Vukodlaci većinu vremena imaju ljudski oblik (to se odnosi i na čarobnjake i na bezjake), ali jednom mjesečno postaju divlje, ubojite zvijeri na četiri noge bez trunke ljudske savjesti.

Kentauri imaju sasvim drugačije navike od ljudi; žive u divljini, odbijaju nositi odjeću, drže se podalje od čarobnjaka i bezjaka, ali unatoč tome, po inteligenciji su posve ravnopravni s njima.

Trolovi izgledaju čovjekoliko, hodaju uspravno i mogu naučiti neke jednostavnije riječi, no ipak su gluplji od najglupljih jednoroga i nemaju magičnih moći, s iznimkom velike i neprirodne fizičke snage.

Zapitajmo se sad: koje je od ovih stvorenja “biće” - ili, drugim riječima, stvorenje koje mora imati zakonom zajamčena prava i glas u političkim pitanjima magijskog svijeta - a koje je “zvijer”?

Prvi pokušaji da se odredi koja bi magična stvorenja morala imati oznaku “zvijeri” bili su vrlo primitivni.

Burdock Muldoon, predsjednik Vijeća čarobnjaka² u četrnaestom stoljeću, donio je odluku je da bi status “bića” trebalo dodijeliti svakom pripadniku magijske

zajednice koji može hodati na dvije noge, dok će ostali i dalje biti “zvijeri”. Zatim je, u znak prijateljstva, pozvao sva “bića” da zajedno s čarobnjacima sudjeluju na sastanku na kojem će se voditi rasprava o novim magijskim zakonima. Tu je na svoj golemi užas otkrio da je napravio ozbiljnu pogrešku. Dvoranu za sastanke preplavili su goblini, dovevši sa sobom sva dvonožna stvorenja koja su uspjeli pronaći. Bathilda Bagshot u *Povijesti magije* piše:

Kreštanje perjavki, naricanje navjesnika i bespoštedna, prodorna pjesma upavaca nadjačala je gotovo sve ostale zvukove. Dok su čarobnjaci i vještice pokušavali pratiti dokumente pred sobom, oko glava su im uz hihot i neprestano brbljanje oblijetali raznovrsni vilovnici i vile. Dvanaestak trolova počelo je toljagama razbijati prostoriju, a posvuda su lebdjele babaroge u potrazi za djecom koju bi proždrle. Predsjednik Vijeća ustao je da otvori sastanak, okliznuo se na gomili porlokovih balega i psujući istrčao iz dvorane.

Kao što vidimo, puka činjenica da neko magično stvorenje hoda na dvije noge ne znači da će to stvorenje moći ili htjeti pokazati zanimanje za pitanja čarobnjačke politike. Ogorčeni Burdock Muldoon nakon toga je odustao od daljnjih pokušaja da integrira nečarobnjačke pripadnike magijske zajednice u Vijeće čarobnjaka.

Muldoonova nasljednica, Madame Elfrida Clagg, pokušala je uvesti novu definiciju “bića”, u nadi da će tako uspostaviti bliže veze s drugim magičnim stvorenjima. “Bića” su, objavila je ona, sva stvorenja koja umiju govoriti ljudskim jezikom. Na sljedeći sastanak bila su pozvana sva stvorenja koja su se mogla sporazumjeti s članovima Vijeća. No opet su

nastale nevolje. Trolovi, koje su goblini naučili izgovoriti nekoliko jednostavnih rečenica, nastavili su demolirati dvoranu kao i prošli put. Psovolji su jurcali oko stolica na kojima su sjedili članovi Vijeća, nastojeći ugristi svaki gležanj koji im se našao na putu. Na sastanku se pojavila i velika delegacija duhova (pod Muldoonovim predsjedavanjem pristup im je bio zabranjen jer ne hodaju na dvije noge nego klize zrakom) koji su ubrzo napustili sastanak zgranuti zbog toga što, izjavili su kasnije, “Vijeće besramno daje prednost potrebama živih umjesto željama mrtvih”. Kentauri, u Muldoonovo doba klasificirani kao “zvijeri”, dobili su status “bića” po definiciji Madame Clagg, ali odbili su prisustvovati sastanku Vijeća u znak protesta protiv isključenja vodenljudi, koji iznad površine vode mogu govoriti jedino vodenjezikom.

Tek se 1811. godine pojavila definicija koja je bila prihvatljiva za najveći dio magijske zajednice. Novoimenovani ministar magije Grogan Stump objavio je da je “biće svako stvorenje koje ima dostatnu inteligenciju da shvati zakone magijske zajednice i preuzme dio odgovornosti za stvaranje tih zakona”³. Predstavnici trolova bili su preslušani bez prisutnosti goblina i ustanovljeno je da ne razumiju ni jednu jedinu riječ; zato su, unatoč tome što hodaju na dvije noge, dobili klasifikaciju “zvijeri”. Vodenljudima je, uz pomoć prevoditelja, prvi put u povijesti bio ponuđen status “bića”. Iako su čovjekolika izgleda, vile, vilovnici i gnomi bez ikakvih su dvojbi svrstani u kategoriju “zvijeri”.

Dakako, time problemi nisu nestali. Svi znamo za

³ Načinjena je iznimka za duhove, koji su ustvrdili da je politički nekorektno klasificirati ih kao “bića” kad je tako očito da su oni “bivša bića”. Zato je Stump osnovao tri odsjeka unutar Odjela za regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja koji postoje i danas: Odsjek za zvijeri, Odsjek za bića te Odsjek za sablasti.

ekstremiste koji zahtijevaju da se bezjaci klasificiraju kao “zvijeri”; svima nam je poznato da su kentauri odbili prihvatiti status “bića”, zatraživši da im se vrati naziv “zvijeri”⁴; vukodlake pak već dugi niz godina seljakaju iz Odsjeka za zvijeri u Odsjek za bića i obrnuto; dok ovo pišem, pri Odsjeku za bića postoji Ured za pomoć vukodlacima, dok Registar vukodlaka i Odred za hvatanje vukodlaka potpadaju pod nadležnost Odsjeka za zvijeri. Nekoliko iznimno inteligentnih vrsta ima klasifikaciju “zvijeri”, jer nisu u stanju kontrolirati svoju okrutnu ćud. Akromantule i mantikori sposobni su za inteligentan govor, ali pokušat će proždrijeti svako ljudsko biće koje im se približi. Sfinga govori isključivo u zagonetkama i postaje nasilna čim dobije pogrešan odgovor.

Kod svih zvijeri opisanih na sljedećim stranicama, čija je klasifikacija još uvijek pod znakom pitanja, stavio sam kratku napomenu u tom smislu.

Posvetimo se sada najčešćem pitanju koje čarobnjaci i vještice postavljaju kad se povede razgovor o magizoologiji: zašto bezjaci ne primjećuju ova stvorenja?

⁴ *Kenaturi su bili nezadovoljni što status “bića” moraju dijeliti sa stvorenjima poput babaroga i vampira pa su izjavili da će se sami brinuti za sebe, bez sudjelovanja čarobnjaka. Godinu dana kasnije, isti zahtjev podnijeli su i vodenljudi. Ministarstvo magije na te je zahtjeve pristalo vrlo nevoljko. Iako u Odsjeku za zvijeri pri Odjelu za regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja postoji Ured za vezu s kentaurima, nije poznato da mu se ikad obratio ijedan ken- taur. Štoviše, fraza da nekoga “šalju u Ured za kentaure” u Odjelu se koristi kao interna šala, a znači da će taj netko uskoro dobiti otkaz.*

Lažljivče
↓
KRATKI

PREGLED BEZJAČKIH SPOZNAJA O ČUDESNUM BIĆIMA

Iako će to zaprepastiti mnoge čarobnjake, bezjaci nisu uvijek bili nesvjesni postojanja magičnih i čudovišnih stvorenja u čije skrivanje svi mi ulažemo tako velike i dugotrajne napore. Čak i letimičan pogled na bezjačku umjetnost i književnost srednjeg vijeka otkriva nam da su u to doba znali da su sva ona stvorenja koja danas smatraju mitskima, zapravo stvarna. U bezjačkim umjetničkim djelima tog razdoblja pojavljuju se zmajevi, grifini, feniksi, kentauri i još mnoga druga stvorenja, iako su obično prikazani na upravo smiješno netočan način.

Ipak, pomniji pregled bezjačkih bestijarija iz tog vremena kazuje nam da bezjaci ipak nisu primjećivali većinu magičnih zvijeri, ili su ih pak brkali s već poznatim životinjama. Pogledajmo ovaj sačuvani fragment manuskripta koji je napisao stanoviti brat Benedict, franjevački redovnik iz Worcestershirea:

Dok sam danas radio u vrtu s ljekovitim biljem, odmaknuo sam u stranu lišće bosiljka i tamo otkrio čudovišno veliku vreticu. Nije pobjegla ili se sakrila kao što to vretice obično čine, nego je skočila na mene, oborila me na leđa i uzviknula uz neprirodan jed: "Otale, ćelavko!" Potom me tako žestoko ugrizla za nos da sam krvario još nekoliko sati. Opat nije povjerovao da sam sreo vreticu koja govori nego me upitao jesam li možda pio vino od repe brata Bo-

nifacija. Budući da mi je nos još bio nateknut i krvav, nisam morao ići na večernjicu.

Sasvim je očito da naš bezjački prijatelj nije otkrio vreticu, kao što je pomislio, nego psovilja, i to vjerojatno u trenutku dok je ovaj naganjao svoj omiljeni plijen, gnome.

Nedovoljno razumijevanje nekog problema često je znatno opasnije od neznanja, a nema sumnje da je bezjački zazor od magije bio pojačan njihovim strahom od svega što možda vreba u njihovim vrtovima. Bezjački progoni čarobnjaka u to su vrijeme dosegli dotad neviđene razmjere, a slučajno primijećene zvijeri poput zmajeva i hipogrifa još su više doprinosile bezjačkoj histeriji.

Ova se knjiga ne želi baviti mračnim danima koji su prethodili čarobnjačkom povlačenju u tajnost⁵. Nas ovdje zanima jedino sudbina onih bajoslovnih zvijeri koje je, kao i nas, trebalo sakriti kako bismo bezjake mogli uvjeriti da magija ne postoji.

Međunarodna udruga čarobnjaka o tom je pitanju raspravljala na znamenitom sastanku na vrhu održanom 1692. godine. Samo rasprava o problemu skrivanja magičnih stvorenja trajala je punih sedam tjedana, ponekad u vrlo burnoj atmosferi. Koliko ćemo vrsta moći uspješno skrivati od bezjačkog pogleda i koje će to vrste biti? Gdje bismo ih i kako trebali sakriti? Dok je debata bjesnjela, neka stvorenja bila su posve nesvjesna činjenice da se odlučuje o njihovoj sudbini. Druga su pak i sama doprinosila raspravi.⁶

⁵ Čitatelje koje zanima ovo osobito krvavo razdoblje čarobnjačke povijesti upućujemo na **Povijest magije autorice Bathilde Bagshot (Little Red Books, 1947.)**.

⁶ Uspjeli su nagovoriti delegacije kentaura, vodenljudi i goblina da se pojave na sastanku.

Naposljetku je postignut dogovor.⁷ Od bezjaka će biti sakriveno dvadeset sedam vrsta, u rasponu od zmajeva do bundimuna, kako bi se stvorila iluzija da su te životinje postojale samo u mašti. Tijekom sljedećeg stoljeća broj sakrivenih vrsta se povećao, jer se povećala i pouzdanost čarobnjačkih metoda sakrivanja. Godine 1750. u Međunarodni statut o tajnosti magije uvrštena je Odredba 73, koju do današnjeg dana slijede čarobnjačka ministarstva širom svijeta:

Sve čarobnjačke vlade odgovorne su za prikri-
vanje, skrb i kontrolu svih magičnih zvijeri, bi-
ća i sablasti koje nastanjuju njihov teritorij. U
slučaju da bilo koje takvo stvorenje naškodi
bezjačkoj zajednici ili privuče njezinu pažnju,
čarobnjačka vlada dotične nacije bit će podvr-
gnuta disciplinskim mjerama Međunarodne
udruge čarobnjaka.

SKRIVENE MAGIČNE ZVIJERI

Nema smisla poricati činjenicu da se Odredba 73 katkad krši. Stariji čitatelji u Britaniji prisjetit će se incidenta u Il-fracombeu godine 1932., kad se podivljali velški zeleni zmaj obrušio na plažu krcatu bezjacima koji su se tamo došli sunčati. Zahvaljujući hrabroj intervenciji jedne čarobnjačke obitelji na odmoru (kasnije nagrađene Merlinovim veleredom prvog razreda), na sreću nije zabilježena nijedna pogibija. Oni su na stanovnicima Ilfracombea primijenili najveću količinu čarolija za brisanje pamćenja u ovom stoljeću,

⁷ *Izuzmemo li gobline.*

čime je za dlaku izbjegnuta prava katastrofa.⁸

Međunarodna udruga čarobnjaka neke je nacije morala opetovano kazniti zbog kršenja Odredbe 73. Dva najtvrdoglavija prekršitelja su Tibet i Škotska. Bezjaci tako često viđaju jetije da je Međunarodna udruga čarobnjaka morala stacionirati stalni Međunarodni odred u tibetanskim planinama. Istovremeno, najveći kelpi na svijetu i dalje uspijeva izbjeći hvatanje u Loch Nessu, a čini se da je usput razvio i pravu glad za publicitetom.

Bez obzira na te nezgode, mi čarobnjaci ipak si možemo čestitati na dobro obavljenu poslu. Nema nikakve sumnje da golema većina današnjih bezjaka odbija vjerovati u magične zvijeri od kojih su njihovi preci tako strahovali. Čak i oni bezjaci koji primijete porlokovu balegu ili sluzavi trag dugina balavca - a bilo bi glupo vjerovati da možemo sakriti svaki trag tih stvorenja - spremno prihvaćaju čak i najklimavija nemagijska objašnjenja.⁹ Bezjake koji nepromišljeno izjave kako su vidjeli hipogrifa u letu na sjever obično smatraju pijancima ili "luđacima". To je možda nepravedno prema tim bezjacima, ali je svakako prihvatljivije nego da *nas* spaljuju na lomačama ili dave u seoskim barama.

Kako dakle čarobnjaci prikrivaju čudesne zvijeri?

Nekim vrstama na svu sreću nije potrebna pretjerana pomoć čarobnjaka u izbjegavanju bezjaka. Stvorenja kao što su tebo, poluduh i prutak imaju vrlo

⁸ U knjizi napisanoj 1972. godine, **Bezjaci koji vide**, Blenheim Stalk tvrdi da su neki stanovnici Ilfracombea uspjeli izbjeći masovnu čaroliju za brisanje pamćenja. "Još i danas bezjak zvan 'Prepređeni Dirk' drži govore u barovima duž južne obale na temu 'opako velikog letećeg guštera' koji mu je probušio 'luftić'."

⁹ Knjiga Filozofija običnog: zašto je bezjacima draže ne znati profesora *Mordicusa Egga* (**Dust & Mildewe, 1963**), donosi fascinantnu analizu te zahvalne bezjačke sklonosti.

učinkovite metode skrivanja i nikad im nije bila potrebna intervencija Ministarstva magije. Postoje i zvijeri koje, zahvaljujući inteligenciji ili urođenoj plahosti, pod svaku cijenu izbjegavaju kontakt s bezjacima - navest ćemo primjer jednoroga, mjesečara i kentaura. Neka magična stvorenja obitavaju u predjelima koja su bezjacima nedostupna - tu ubrajamo akromantule, koje žive duboko u neistraženim prašumama Bornea, te fenikse, koji savijaju gnijezda na planinskim vrhuncima dostupnima jedino uz pomoć magije. I na kraju, najčešći su slučaj sve one zvijeri koje su premalene, prebrze ili previše slične nekoj uobičajenoj životinji da bi privukle pozornost bezjaka - u toj kategoriji nalaze se ždronjalice, letizvrkovi i krupovi.

To nam ipak još uvijek ostavlja znatan broj zvijeri koje, što namjerno što slučajno, upadaju u oči čak i bezjacima. Upravo na takve zvijeri i odlazi najveći dio napora Odjela za regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja. Ovaj odjel, drugi po veličini u Ministarstvu magije¹⁰, brine se za raznovrsne potrebe mnogobrojnih vrsta koje su u njegovoj nadležnosti i to čini na mnogo različitih načina.

Zaštićena staništa

Možda najvažniji korak u prikrivanju magičnih stvorenja jest uspostavljanje zaštićenih staništa. Protubezjačke čarolije sprečavaju ulazak uljeza u šume u kojima žive kentauri i jednorozu te u jezera i rijeke namijenjene vodenljudima. U ekstremnim slučajevima, kao što je, na primjer, petonožac, čitava područja mogu

¹⁰ *Najveći odjel u Ministarstvu magije je Odjel za magično pravosuđe, kojem na ovaj ili onaj način odgovara svih preostalih šest Odjela - jedinom iznimkom možda bi se mogao smatrati Odjel za tajne djelatnosti.*

se učiniti neunosivima u zemljovide.¹¹

Neka od tih zaštićenih područja moraju biti pod stalnim nadzorom čarobnjaka; to je slučaj s rezervatima za zmajeve. Dok jednorozzi i vodenljudi svojevóljno ostaju unutar teritorija koji su im dani na korištenje, zmajevi će iskoristiti svaku priliku da pođu tragati za plijenom izvan granica rezervata. U nekim slučajevima protubezjačke čarolije uopće ne djeluju, jer ih poništava magična moć samih zmajeva. Spomenimo još dva primjera: kelpije, čije je jedini cilj u životu namamiti ljudska bića k sebi, te pogrebine, koji sami tragaju za ljudima.

Nadzor nad prodajom i uzgojem

Mogućnost da neka od većih ili opasnijih magičnih stvorenja uznemire bezjake osjetno se smanjila otkako su uvedene stroge kazne za njihov uzgoj te za prodaju njihove mladunčadi ili jaja. Odjel za regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja pomno nadzire trgovinu čudesnim zvijerima. Zabrana eksperimentalnog uzgoja iz godine 1965. stvaranje novih vrsta učinila je protuzakonitim.

namo što to nitko nije rekao Hagridu

Čarolije iluzija

I obični čarobnjaci imaju ulogu u prikrivanju magičnih zvijeri. Na primjer, vlasnici hipogrifa po zakonu su dužni začarati zvijer čarolijom iluzije koja iskrivljuje vid svakog bezjaka koji bi hipogrifa mogao ugledati. Čarolije iluzija moraju se svakodnevno obnavljati, jer njihov učinak brzo slabi.

¹¹ Kad se neko područje učini neunosivim, to znači da se ne može unijeti ni na jedan zemljovid.

Čarolije za brisanje pamćenja

Kad se dogodi ono najgore i bezjak ugleda nešto što nije smio vidjeti, čarolija za brisanje pamćenja vjerojatno je najkorisnije sredstvo za ispravljanje greške. Čaroliju za brisanje pamćenja može izvesti i sam vlasnik uočene zvijeri, no u najozbiljnijim takvim slučajevima Ministarstvo magije šalje ekipu uvježbanih oblivijatora.

Ured za širenje lažnih vijesti

Ured za širenje lažnih vijesti kreće u akciju samo u najgorim slučajevima sudara između magijskog i bezjačkog svijeta. Neke magične katastrofe ili nesreće jednostavno su tako jezivo očite da bezjaci ne mogu za njih pronaći opravdanje bez vanjske pomoći. U takvim slučajevima, Ured za širenje lažnih vijesti izravno surađuje s predsjednikom bezjačke vlade, kako bi zajedno pronašli neko uvjerljivo nemagijsko objašnjenje događaja. Neumoran rad tog Ureda da uvjeri bezjake kako su svi fotografski dokazi o postojanju kelpija u Loch Nessu lažni, umnogome je pridonio spašavanju situacije koja je svojevremeno djelovala vrlo opasno.

ZAŠTO JE MAGIZOOLOGIJA VAŽNA?

Mjere koje sam opisao na prethodnim stranicama tek su naznaka pravog opsega rada kojim se bavi Odjel za regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja. Preostaje nam još jedino da odgovorimo na ono pitanje na koje srca svih nas zapravo već znaju odgovor: zašto svi mi, i kao zajednica i kao pojedinci, nastavljamo štititi i sakrivati magične zvijeri, uključujući čak i one divlje

zvijeri koje je nemoguće pripitomiti. Dakako, odgovor je jasan: da i budućim naraštajima vještica i čarobnjaka pružimo mogućnost uživanja u neobičnoj ljepoti i moćima tih zvijeri, kao što danas u toj povlastici uživamo mi.

Shvatite ovu knjigu kao skroman uvod u obilje čudesnih zvijeri koje nastanjuju naš svijet. Na stranicama koje slijede opisano je sedamdeset pet vrsta, ali nimalo ne sumnjam da će već ove godine biti otkrivena neka nova vrsta, zbog koje ćemo morati izdati pedeset treće dopunjeno izdanje *Čudesnih zvijeri i gdje ih naći*. Do te prilike, dodat ću još samo da me beskrajno veseli što su toliki naraštaji mladih vještica i čarobnjaka odrastali s većim razumijevanjem i poznavanjem čudesnih zvijeri koje toliko volim upravo uz stranice ove knjige.

Klasifikacija Ministarstva magije

Odjel za regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja zadužen je za klasifikaciju svih poznatih životinja, bića i duhova. Ta klasifikacija praktičan je podsjetnik koji nam pomaže da na brzinu provjerimo koliko je neki stvor opasan. Postoji pet kategorija.

ili bilo što po Hagridovo ukusu
Klasifikacija po Ministarstvu magije (M. M.)

- XXXXXX Ubija čarobnjake/dresiranje i pripitomljavanje nemoguće
- XXXX Opasan/samo za stručnjake
- XXX Kompetentni čarobnjaci ne bi trebali imati poteškoća
- XX Bezopasan/pripitomljavanje moguće
- X Dozlaboga dosadan

U slučajevima gdje sam smatrao da je potrebno поближе objasniti klasifikaciju pojedine životinje dodao sam odgovarajući komentar u napomeni ispod teksta.

Čudesne zvijeri od A-Z

AKROMANTULA (Acromantula) XXXXXXXXX

M.M. kategorija XXXXX

Akromantula je čudovišni osmooki pauk koji umije govoriti ljudskim jezikom. Potječe s Bornea, gdje živi u gustim prašumama. U njegove posebnosti ubrajaju se: tijelo obraslo gustom crnom dlakom; raspon nogu koji može dosegnuti i do 4,5m; kliješta i specifično škljocanje koje se čuje kad je akromantula uzbuđena ili razljućena; otrov koji luči. Akromantule su mesožderi i hrane se prvenstveno krupnim plijenom. Ispredaju kupolaste mreže na tlu. Ženke su veće od mužjaka. U jednom navratu polažu čak do stotinu mekih, bijelih jaja, velikih poput lopti za napuhavanje. Mladi izlaze iz jaja nakon šest do osam tjedana. Odjel za regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja jaja akromantule svrstava u zabranjenu robu A klase, što znači da se svaki pokušaj njihova izvoza ili prodaje strogo kažnjava.

Vjeruje se daje ovu zvijer uzgojio neki čarobnjak, vjerojatno u svrhu čuvanja čarobnjačkih prebivališta ili blaga, kao što je često slučaj s čudovištima stvorenima

magijom¹². Iako posjeduju gotovo ljudsku inteligenciju, akromantule je nemoguće pripitomiti. Iznimno su opasne i za čarobnjake i za bezjake. Prema ~~nepotvrđenim~~ glasinama, u Škotskoj živi kolonija akromantula. *potvrdili Harry Potter i Ron Weasley*

BAZILISK (Basilisk)

(poznat još i kao zmijski kralj)

M.M. kategorija: XXXXX

Prvog poznatog baziliska uzgojio je Herpo Odurni, crni mag i parselust iz Grčke.

On je nakon mnogobrojnih pokusa otkrio da će iz kokošjeg jaja na kojem je sjedila krastača izaći divovska zmija s krajnje opasnim moćima.

Bazilisk je jarkozelena zmija koja može narasti do 15m. Mužjak na glavi ima grimiznu kukmu. Očnjaci baziliska iznimno su otrovni, ali njegov najopasniji način napada sastoji se u pogledu njegovih velikih žutih očiju.

Tko pogleda ravno u njih umire trenutačnom

¹² *Zvijeri sposobne za ljudski govor rijetko su samouke; psovulj je jedina iznimka. Zabrana eksperimentalnog uzgoja na snagu je stupila tek u 20. stoljeću, dok je prvo pojavljivanje akromantule zabilježeno znatno ranije, godine 1794.*

smrću.

Ukoliko dobiva dovoljno hrane (bazilisk se hrani svim sisavcima i pticama te većinom gmazova), ova zmija može doživjeti duboku starost. Vjeruje se daje bazilisk Herpa Odurnog živio gotovo 900 godina.

Uzgoj baziliska protuzakonit je još od srednjovjekovnih vremena, ali to je praksa koju je lako prikriti. Dovoljno je u slučaju posjeta Odjelu za regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja ukloniti jaje ispod krastače. No budući da baziliske mogu kontrolirati jedino parsel-usti, dok za sve ostale, uključujući tu i većinu crnih magova, predstavlja opasnost, u Britaniji već 400 godina nije zabilježeno nijedno pojavljivanje baziliska.

to si vi mislite

BLJESKAVAC (Clabbert)

M.M. kategorija: XX

Bljeskavci žive na drveću. Izgledaju kao mješavina majmuna i žabe. Potječu s američkog Juga, ali danas su rasprostranjeni širom svijeta.

Imaju bezdlaku, glatku kožu pjegavo zelene boje, plivaće kožice na šakama i stopalima te duge, savitljive ruke i noge, zahvaljujući kojima se prebacuju s grane na granu spremno poput orangutana. Na glavi imaju kratke roščiće i široka usta puna oštih zuba zbog čega uvijek izgledaju kao da se cere. Bljeskavci se uglavnom hrane malim gušterima i pticama.

Najosebujnija karakteristika bljeskavaca velika je bubuljica na čelu koja poprima grimiznu boju i sijeva kad god bljeskavac nasluti opasnost.

Američki su čarobnjaci nekoć držali bljeskavce u vrtovima da ih upozoravaju na približavanje bezjaka, ali Međunarodna udruga čarobnjaka uvođenjem novčanih kazni uglavnom je stala na kraj tom običaju. Stabla koja noću bliješte jer su prepuna bljeskavčevih bubuljica izgledaju vrlo dekorativno, ali privlačila su previše bezjaka koji su dolazili zapitkivati zašto njihovi susjedi još uvijek imaju božićna svjetla u vrtu, iako je već lipanj.

Bodljaš (Shrake)

M. M. kategorija: XXX

Riba čije je tijelo posve obraslo bodljama. Živi u Atlantskom oceanu.

Vjeruje se daje prvo jato bodljaša stvoreno radi osvete bezjačkim ribarima koji su početkom osamnaestog stoljeća uvrijedili jednu skupinu čarobnjaka - jedriličara. Od toga dana svi bezjaci koji ribare u tom dijelu mora izvlače razderane, prazne mreže zbog bodljaša koji plivaju u dubinama ispod njih.

BUNDIMUN (Bundimun)

M. M. kategorija: XXX

Bundimuni žive širom svijeta. To su nametnici koji se spretno zavlače ispod podnih dasaka i iza podnih letvica. Njihova prisutnost obično prati krajnje neugodan smrad raspadanja. Bundimuni luče sekret koji izaziva truljenje u temeljima napadnute kuće. Kad miruju, bundimuni nalikuju na nakupinu zelenih gljiva s očima, no ako ih nešto uznemiri, brzo će pobjeći na brojnim vretenastim

nožicama. Hrane se prljavštinom. Iz zaraženih kuća s uspjehom ih otklanjaju čarolije za struganje, ali ako previše narastu, potrebno je pozvati Odjel za regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja (Odsjek za štetočine) prije nego što se kuća uruši. Razrijeđeni sekret bundimuna koristi se u nekim magičnim sredstvima za čišćenje.

Crvena ćepica (Red Cap)

M.M. kategorija: XXX

Ova stvorenja slična patuljcima žive u rupama na starim bojnim poljima, kao i na drugim mjestima gdje je bila prolivena ljudska krv. Iako ih je lako otjerati čarolijama i urocima, predstavljaju veliku opasnost za samotne bezjake, koje će tijekom tamnih noći pokušati pretući do smrti. Crvene ćepice raširene su po sjevernoj Europi.

Čekinjaš (Flobberworm)

M.M. kategorija: X

Čekinjaši žive u vlažnim jarcima. Ti debeli

smeđi crvi mogu narasti do dužine 25cm. Kreću se vrlo malo. Oba kraja crva sasvim su identična; oba ispuštaju sluz koja se poneka koristi za zgušnjavanje čarobnih napitaka. Omiljena čekinjaševa hrana je salata, ali jedu i gotovo sve ostale vrste bilja.

Dugin balavac(Streeler)

M. M. kategorija: XXX

Dugin balavac divovski je puž koji mijenja boju svakih sat vremena. Ostavlja sluzav trag koji je tako otrovan da suši i spaljuje svu vegetaciju preko koje prijeđe. Dugini balavci žive u nekoliko afričkih zemalja, ali uspješno ih uzgajaju i čarobnjaci u Europi, Aziji i Americi. Neki ih drže kao kućne ljubimce kako bi mogli uživati u bogatstvu njihovih boja. Otrov dugina balavca jedna je od rijetkih tvari koja pouzdano ubija horklumpe.

ERKLING (Erkling)

M. M. kategorija: XXXX

Erkling je vilinsko biće podrijetlom iz

Schwarzwalda u Njemačkoj. Veće je od gnoma (u prosjeku naraste do 90 cm), ima šiljasto lice i prodoran hihot naročito privlačan djeci, koju erkling pokušava odmamiti od njihovih roditelja kako bi ih pojeo. Zahvaljujući strogom nadzoru njemačkog Ministarstva magije, broj ubojstava koje su počinili erklinzi osjetno se smanjio u posljednjih nekoliko stoljeća. Zadnji zabilježeni napad erklinga, na šestogodišnjeg čarobnjaka Brunu Schmidta, završio je kobno po erklinga jer gaje mladi gospodin Schmidt žestoko odalamio po glavi sklopivim kotličem svog oca.

Erumpent (Erumpent)

M. M. kategorija: XXXX

Erumpent je velika siva afrička zvijer strahovite snage. Može doseći težinu od jedne tone. Izdaleka izgleda kao nosorog. Ima debelu kožu koja odbija većinu čarolija i kletvi, oštar rog na njušci i dug rep sličan užetu. Erumpenti imaju samo jedno mladunče po leglu.

Erumpent napada samo u slučaju ozbiljne provokacije, ali ako krene u napad, ishod je

obično katastrofalan. Erumpentov rog može probosti svaki materijal, od kože do metala, a sadrži smrtonosnu tekućinu koja izaziva eksploziju svake tvari u koju bude uštrcana.

Erumpenti su malobrojni, jer njihovi mužjaci često eksplodiraju u međusobnim borbama tijekom sezone parenja. Afrički čarobnjaci pristupaju im s najvećim oprezom. Erumpentov rog, rep i eksplozivna tekućina koriste se u čarobnim napitcima, s klasifikacijom robe za prodaju B klase (škodljiva tvar koja zahtijeva strog nadzor).

Fenix(Phoenix)

M. M. kategorija: XXXX

Feniks je veličanstvena grimizna ptica veličine labuda. Dugi rep, kljun i kandže zlatne su boje. Gnijezdi se na planinskim vrhovima Egipta, Indije i Kine. Feniks ima nevjerovatno dug životni vijek jer se može regenerirati. Kada mu tijelo počne propadati, bukne u plamen i uskrsne iz pepela kao ptić. Feniks je dobroćudan stvor - nikad ne ubija, a hrani se isključivo ljekovitim biljem. Slično perjavki (vidi dalje u tekstu), nestaje i pojavljuje se po volji. Feniksov je

pjev magičan: kažu da ulijeva hrabrost ljudima čista srca i unosi strah pokvarenima srca. Feniksove suze vrlo su ljekovite.

Glud (Dugbog)

M. M. kategorija: XXX

Glud je močvarna životinja koja živi u Europi te Sjevernoj i Južnoj Americi. Dok miruje nalik je na suhu granu, iako se pomnijim promatranjem mogu razaznati šape s plivaćim kožicama te vrlo oštri zubi. Glud klizi i gmiže kroz močvaru, hraneći se uglavnom manjim sisavcima. Može ozbiljno ozlijediti gležnjeve ljudi koji šetaju kroz njegovo stanište. Gludova najmilija hrana su mandragore. Uzgajivačima mandragore se često događa da povuku listove najboljih primjeraka iz zemlje i izvuku tek krvavo izmrcvareno obličje koje je stradalo od gludova napada.

Gnom (Gnome)

M. M. kategorija: XX

Gnom je česta vrtna štetočina rasprostranjena po sjevernoj Europi i Sjevernoj Americi. Može narasti do 30 cm, ima nerazmjerno veliku glavu u odnosu na tijelo te tvrda rožnata stopala. Gnoma je moguće istjerati iz vrta tako da se njime vitla sve dok mu se ne zavrti u glavi, nakon čega ga treba baciti preko ograde. Druga mogućnost je upotreba psovulja, iako danas mnogi čarobnjaci tu metodu suzbijanja gnomova smatraju suviše brutalnom.

Grifin (Griffin)

M. M. kategorija: XXXX

Grifini su nastali u Grčkoj. Imaju glavu i prednje noge kao divovski orao dok su im trup i stražnje noge isti kao u lava. Slično svingama, čarobnjaci grifine često koriste za čuvanje blaga. Iako grifini imaju divlju ćud, poznato je nekoliko slučajeva prijateljstva između čarobnjaka i grifina. Hrane se sirovim mesom.

Gruvalica (Grindylow)

M. M. kategorija: XX

Gruvalica je rogati vodeni demon blijedozelene boje koji živi u jezerima Britanije i Irske. Hrani se manjim ribama. Agresivna je i prema čarobnjacima i prema bezjacima, ali poznato je da ih vodenljudi ponekad drže za kućne ljubimce. Gruvalice imaju vrlo duge prste koji su, iako sposobni za snažan stisak, lako lomljivi.

Gul (Ghoul)

M. M. kategorija: XX

Unatoč ružnoći, gulovi nisu pretjerano opasni. Slični su pomalo ljigavim ljudožderskim divovima izbočenih zuba. Obično žive u potkrovljima ili štagljevima čarobnjaka, gdje se hrane paucima i noćnim leptirima. Gulovi

zavijaju i povremeno razbacuju stvari, ali zapravo su vrlo prostodušni stvorovi. Najgore što gul može napraviti je da upozoravajuće zareži spotakne li se netko o njega. U Odjelu za

regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja postoji Odred za gulove koji ih uklanja iz kuća koje dođu u posjed bezjaka. U čarobnjačkim obiteljima gul je popularna tema za razgovor, a ponekad čak preraste u obiteljskog ljubimca.

Himera (Chimaera)

M. M. kategorija: XXXX

Himera je rijetko grčko čudovište s lavljom glavom, tijelom jarca i zmijskim repom. Opake i krvoločne, himere su iznimno opasne. Poznat je samo jedan slučaj daje čarobnjak ubio himeru, ali nesretnik kojem je to uspjelo poginuo je nedugo nakon toga. Pothvat ga je tako iscrpio da se jednostavno srušio s krilatog konja na kojem je letio. Jaja himere klasificirana su kao zabranjena roba A

Znači samo je pitanje vremena
klase.

kad će ih se Hagrid dočepati

Hipogrif(Hipogriff)

M. M. kategorija: XXX

Hipogrif potječe iz Europe; iako ga danas nalazimo širom svijeta. Ima glavu divovskog orla i tijelo konja. Pripitomljavanje j moguće, ali taj zadatak treba

prepustiti ručnjacima. **Je li Hagrid uopće čitao ovu knjigu?*

Dok prilazite hipogrifa morate mu neprestano gledati u oči. Naklonom mu pokazujete dobre namjere. Ako hipogrif uzvratí pozdrav, možete mu pričí bez straha.

Hipogrif ruje po tlu u potrazi za kukcima, no jede i ptice te manje sisavce. U sezoni parenja, hipogrifi grade gnijezda na tlu i u njih polažu po jedno krupno i krhko jaje, iz kojeg se u roku od 24 sata izleže mladunče. Hipogrifovo mladunče obično je sposobno za let već tjedan dana kasnije, ali pratiti roditelje na dužim putovanjima može tek nakon nekoliko mjeseci života.

Horklump (Horklump)

M. M. kategorija: X

Horklump dolazi iz Skandinavije, ali danas je rasprostranjen svuda po sjevernoj Europi. Nalikuje

na mesnatu, ružičastu gljivu pokrivenu rijetkim, oštrim crnim čekinjama. Horklump se vrlo brzo razmnožava pa može prekriti vrt prosječne veličine za samo nekoliko dana. Umjesto korijena, u tlo pušta mišićave krakove kojima traži gujavice, svoju najmiliju hranu. Horklumpovi su omiljena gnomska poslastica, ali inače nemaju nikakvu konkretnu primjenu.

Imao sam jedhu

Jastučarka (Puffskein)

što joj se dogodilo?

M. M. kategorija: XX

Fred ju je odnio na udarački trening

Jastučarke žive širom svijeta. Okrugle su i obrasle mekim krznom žućkaste boje. Imaju popustljivu narav i dopuštaju da ih se mazi ili baca kao loptu. Ne zahtijevaju posebnu njegu, a kad su zadovoljne tiho mumljaju.

S vremena na vrijeme, jastučarka isplazi vrlo dug, tanak, ružičast jezik kojim vijuga kroz kuću u potrazi za hranom. Jastučarke jedu sve na što naiđu, od ostataka objeda do paukova, ali najviše od svega vole zataknuti jezik u nosnicu nekog usnulog čarobnjaka i nahraniti se njegovim balama. Zbog te sklonosti, jastučarke su vječiti miljenici čarobnjačke djece i vrlo

tražene kao kućni ljubimci u čarobnjačkim kućama.

Jednorog (Unicom)

M. M. kategorija: XXXX¹³

Jednorog je prekrasna zvijer koja živi u šumama sjeverne Europe. Odrasli jednorog rogati je, snježnobijeli konj. Ždrebac je u početku zlatne boje, a prije zrelosti prolaze i fazu u kojoj imaju srebrnu boju. Rog, krv i dlaka jednoroga imaju snažna magična svojstva¹⁴. Jednorozni obično izbjegavaju kontakt s ljudima, ali radije će dopustiti da im se približi vještica nego čarobnjak. Toliko su okretni i brzi da ih je teško uhvatiti.

Jeti(Yeti)

(poznat i kao *bigfoot* ili strašni snježni čovjek)

M. M. kategorija: XXXX

Tibetansko čudovište za koje se vjeruje daje u

¹³ Jednorozni nemaju klasifikaciju XXX zbog pretjerane agresivnosti, nego zato što bi se prema njima trebalo odnositi s velikim poštovanjem. Isto vrijedi i za kentaure i vodenljude.

¹⁴ Kao i vile koje ćemo kasnije spomenuti, i jednorozni uživaju veliku popularnost među bezjacima - samo što je u njihovu slučaju to posve zaslužno.

srodstvu s trolovima, iako mu se još nitko nije uspio dovoljno približiti da provede potrebne testove. Naraste do 4.5m. Prekriven je snježnobijelom dlakom od glave do pete. Jeti proždire sve što mu doluta na put. Boji se vatre, a otjerati ga mogu i vješti čarobnjaci.

izgleda da ovo nije čitao ni Snape

KAPUKA (Kappa)

M. M. kategorija: XXXX

Kapuka je japanski vodeni demon koji nastanjuje plitke bare i rijeke.

Često ga uspoređuju s majmunom koji umjesto krzna ima riblje krljušti.

Na vrhu glave ima šupljinu u kojoj nosi vodu.

Kapuka se hrani ljudskom krvlju, ali moguće gaje zaustaviti prije negoli naškodi nekoj osobi ako mu se dobaci krastavac na kojem je izdubeno ime te osobe. U borbi s kapukom, čarobnjak bi ga trebao varkom natjerati da se nakloni - ako to učini, isteći će mu voda iz šupljine na glavi, što će ga lišiti snage.

KELPI (Kelpie)

M. M. kategorija: XXXX

Ovaj vodeni demon iz Britanije i Irske može poprimiti razna obličja, iako se najčešće pojavljuje kao konj koji umjesto grive na glavi ima rogoz. Kad namami nekog namjernika na svoja leđa, zaroni prema dnu rijeke ili jezera i proždre jahača, puštajući da mu utroba otpluta na površinu. Kelpija ćete svladati prebacite li mu preko glave uzde uz pomoć čarolije za pravilno stavljanje, što će ga učiniti poslušnim i bezopasnim.

Najveći kelpi na svijetu živi u jezeru Loch Ness u Škotskoj. Najviše se voli pokazivati u obliku morske zmije. Međunarodna udruga čarobnjaka shvatila je da nema posla s pravom zmijom tek kad su ga vidjeli kako se preobražava u vidru zbog dolaska skupine bezjačkih istraživača. Nakon njihova odlaska, opet se pretvorio u zmiju.

KENTAUR (Centaur)

M. M. kategorija: XXXX

Kentaur ima glavu, poprsje i ruke čovjeka, ali na konjskom tijelu, koje može imati jednu od nekoliko različitih boja. Budući daje riječ o inteligentnim bićima koja znaju govoriti, ne bi ih, strogo uzevši, trebalo nazivati zvijerima, ali oni su tu klasifikaciju Ministarstva magije uzeli na vlastiti zahtjev (vidi Uvod ove knjige).

Kentaure žive u šumama. Vjeruje se da potječu iz Grčke, iako danas njihove zajednice nalazimo u mnogim europskim zemljama. Čarobnjačke vlasti tih zemalja odredile su područja gdje kentaurima neće smetati bezjaci, iako treba reći da kentaurima, koji imaju svoje načine da se sakriju od ljudi, nije uistinu potrebna zaštita čarobnjaka.

Kentaurski običaji obavijeni su velom tajne. Općenito su podjednako nepovjerljivi i prema čarobnjacima i prema bezjacima, i čini se da među nama ne vide preveliku razliku. Zive u krdima koja obično imaju od 10 do 50 članova. Prati ih glas da su vješti u liječenju magijom, proricanju budućnosti, streljaštvu i astronomiji.

Knarl (Knarl)

M. M. kategorija: XXX

Knarla (sjeverna Europa i Amerika) bezjaci obično zamjenjuju za ježa.

Te dvije životinje i jesu gotovo identične, izuzmemo li jednu važnu razliku u ponašanju: jež će prihvatiti hranu koju mu netko ostavi u vrtu i pojesti je s tekom, dok će knarl automatski pretpostaviti da ga pokušavaju namamiti u klopku pa će divljački uništiti biljke ili ukrase u vrtu.

Mnoga pustošenja za koja su bila okrivljena bezjačka djeca zapravo su djelo knarlova.

Konjic (Hippocampus)

M. M. kategorija: XXX

Podrijetlom iz grčke, konjic ima glavu i prednji dio tijela kao konj, a rep i stražnji dio tijela kao divovska riba. Iako ovu vrstu najčešće nalazimo u Sredozemlju, 1949. godine vodenljudi su u blizini škotske obale uhvatili prekrasnog crnog šarca kojeg su kasnije pripitomili. Konjic polaže velika, poluprozirna jaja kroz čiju se opnu može nazrijeti

punoždrijebac.

KRILATI KONJ (Winged Horse)

M. M. kategorija: XX - XXXX

Krilati konji žive širom svijeta. Postoje mnoge pasmine, uključujući abraksašku (nevjerojatno snažni divovski konji vrste palomino), etonsku (riđni popularni u Britaniji i Irskoj), granijansku (strahovito brzi sivci) i rijetke testrale (vranci s darom nevidljivosti; mnogi čarobnjaci smatraju da donose nesreću). Kao i u slučaju hipogrifa, vlasnik krilatog konja mora u redovitim razmacima izvoditi čaroliju iluzije (vidi Uvod).

KRUP (Crup)

M. M. kategorija: XXX

Krup je uzgojen u jugoistočnoj Engleskoj. Vrlo je sličan terijeru tipa Jack Russell, osim što ima račvast rep. Gotovo je sasvim sigurno daje krupa stvorio neki čarobnjak, jer je riječ o psu koji je vrlo odan čarobnjacima i agresivan prema bezjacima.

Krupovi su veliki proždrljivci koji jedu sve - od gnomova do starih guma. Odjel za regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja izdaje dozvole za držanje krupova nakon polaganja jednostavnog ispita kojim se dokazuje daje kandidat sposoban kontrolirati svog krupa u područjima gdje žive bezjaci. Vlasnici krupova imaju zakonsku obvezu ukloniti krupov rep bezbolnom čarolijom za rezanje kad krup dosegne dob od 6 - 8 tjedana, kako ne bi upadao u oči bezjacima.

LETIZVRK (Billywig)

M. M. kategorija: XXX

Letizvrk je australski kukac dug približno 1,25 cm, jarko modre boje. Kreće se takvom brzinom da ga bezjaci rijetko primjećuju. To je čest slučaj sa čarobnjacima, koji letizvrkove opaze tek kad osjete njihov ubod. Letizvrk na glavi ima krila koja se okreću tako brzo da se kukac u letu vrti. Na zatku ima dug, tanak žalac. Žrtve letizvrkova uboda prvo osjete vrtoglavicu, nakon koje slijedi lebdjenje u zraku. Brojne generacije mladih australskih vještica

i čarobnjaka pokušavale su uloviti letizvrkove i izazvati ih na ubod kako bi uživali u ovoj popratnoj pojavi. Ipak, prevelik broj uboda može izazvati nekontrolirano lebdjenje koje traje danima, a u slučaju jake alergijske reakcije može doći do doživotnog lelujanja u zraku. Osušeni žalci letizvrka koriste se u nekoliko čarobnih napitaka.

Vjeruje se da su jedan od sastojaka u šumećim vizbijima*, popularnim slatkišima.

**e ja ih više neću jesti*

Lobalug (Lobalug)

M. M. kategorija: XXX

Lobalug živi na dnu Sjevernog mora. To je jednostavan stvor dug 25 cm, kojem se tijelo sastoji od gumaste štrcaljke i vrećice s otrovom. Kad osjeti opasnost, lobalug stegne vrećicu i poprska napadača otrovom. Vodenljudi koriste lobaluge kao oružje, a čarobnjaci im ponekad izvlače otrov za pripravu čarobnih napitaka, iako za tu praksu postoje stroga ograničenja.

Mantikor (Manticore)

M. M. kategorija: XXXX

Mantikor je iznimno opasna grčka neman koja ima glavu čovjeka, tijelo lava i rep škorpiona. Opasan je i rijedak poput himere. Legende kažu da mantikor tiho pjevuši dok proždire svoj plijen. Mantikorova koža odbija gotovo sve poznate čarolije, a njegov ubod izaziva trenutačnu smrt.

Merlap (Murtlap)

M. M. kategorija: XXX

Merlap je stvor sličan štakoru. Zivi u priobalnim područjima Britanije.

Na leđima ima izraslinu nalik na morsku antemonu. Konzumacija ukiseljenih merlapovih izraslina povećava otpornost na kletve i uroke, iako u pretjeranim količinama može prouzročiti rast ružnih ljubičastih dlaka u ušima. Merlapi se hrane ljuskarima i stopalima svih ljudi koji su dovoljno budalasti da nagaze na njih.

Mjesečar (Mooncalf)

M. M. kategorija: XX

Mjesečar je izrazito plaho stvorenje koje iz svoje jazbine izlazi samo u vrijeme punog Mjeseca. Ima bezdlako tijelo blijedosive boje, izbuljene okrugle oči na tjemenu i 4 duge, vretenaste noge s golemim, plosnatim stopalima. Mjesečari izvode složene plesove na stražnjim nogama u nenastanjenim područjima obasjanima mjesečinom. Vjeruje se da ti plesovi prethode parenju (a u žitnim poljima često ostavljaju komplicirane, geometrijski pravilne tragove koji uvelike zbunjuju bezjake).

Promatrati ples mjesečara u svjetlu Mjeseca fascinantno je, a često i unosno iskustvo. Ako se, naime, njihova srebrnasta balega prikupi prije izlaska sunca i raspe po gredicama s cvijećem i magičnim biljem, biljke će rasti vrlo brzo i postati iznimno bujne. Mjesečari su rasprostranjeni širom planeta.

MOKI (Moke)

M. M. kategorija: XXX

Moki je srebrnastozeleni gušter koji može narasti do dužine 25 cm, a nalazimo ga svugdje po Britaniji i Irskoj. Može se smanjivati po volji, zbog čega ga bezjaci nikad ne primjećuju.

Koža mokija vrlo je tražena među čarobnjacima za izradu novčarki i torbica. Kad se tom ljuskastom materijalu približi neki neznanac, on se skuplja kao što je to činio moki dok je bio živ, pa lopovi imaju velikih problema s nalaženjem novčarki izrađenih od mokijeve kože.

MORSKA ZMIJA (Sea Serpent)

M. M. kategorija: XXX

Morske zmiје žive u Atlantiku, Pacifiku i Sredozemlju. Djeluju zastrašujuće, no nema naznaka daje morska zmiја ikad ubila nekog čovjeka, unatoč histeričnim bezjačkim pričama o agresivnosti tih stvorenja. Morska zmiја može narasti do 30 m, ima glavu kao konj i dugo zmijsko tijelo koje se valovito izdiže iz mora.

MRKI BUMRAN (Glumbumble)

M. M. kategorija: XXX

Mrki bumban (sjeverna Europa) sivi je, krilati kukac dlakava tijela.

Medna rosa koju luči izaziva melankoliju, ali se koristi i kao protuotrov u slučajevima histerije izazvane gutanjem listova alihotsije. Ponekad napadaju košnice u velikom broju, što ima katastrofalne posljedice za med. Mrki bumbani gnijezde se u tamnim i napuštenim mjestima poput šupljih stabala i špilja. Hrane se koprivama.

Navjesnik (Augrey)

(poznat i kao irski feniks)

M. M. kategorija: XX

Navjesnik živi u Velikoj Britaniji i Irskoj, iako ga ponekad nalazimo i drugdje po sjevernoj Europi. To je mršava ptica žalobna izgleda i zelenocrne boje, pomalo nalik na malog, pothranjenog lešinara.

Navjesnici su izrazito plahe ptice, gnijezde se u trnju i šikari, hrane se velikim kukcima i vilama, lete samo po jakoj kiši, dok inače ostaju skriveni u

gnijezdima koja imaju oblik suze.

Navjesnik ima prepoznatljivo tih i ganutljiv pjev, za koji se nekoć vjerovalo da navješta smrt. Čarobnjaci su izbjegavali gnijezda navjesnika da ne bi začuli taj srceparajući zvuk, a bilo je i slučajeva da su doživljavali srčane udare jer su, prolazeći pokraj nekog gustiša, začuli jaukanje navjesnika kojeg nisu na vrijeme primijetili¹⁵. Strpljivim istraživanjem na kraju je utvrđeno da navjesnici jednostavno pjevaju pred dolazak kiše¹⁶. Odonda su postali vrlo popularni kao kućni barometri, iako mnogi teško podnose gotovo neprestano naricanje navjesnika u zimskim mjesecima. Navjesnikova pera beskorisna su za pisanje jer ne prihvataju tintu.

¹⁵ Poznato je da je Čudnovati Urik spavao u sobi s najmanje 50 pitomih navjesnika. Tijekom jedne posebno kišovite zime, Urik je zbog neprestanog jaukanj a svojih navjesnika bio uvjeren daje umro i postao duh. Njegovi kasniji pokušaji da hoda kroz zidove kuće završili su tako da je, piše njegov biograf Radolphus Pittiman, „deset dana patio od potresa mozga.“

¹⁶ Vidi Zašto nisam umro na navjesnikov jauk autora Gullivera Pokebyja, 1824. (Little Red Books).

Nundu (Nundu)

M. M. kategorija: XXXX

Istočnoafrička zvijer; vjerojatno najopasnija životinja na svijetu. Usprkos svojoj veličini, taj se divovski leopard kreće bešumno, a njegov dah izaziva bolest tako opaku da može uništiti čitava sela. Za zaustavljanje nundua potreban je zajednički napad barem stotinu uvježbanih čarobnjaka.

Oblica (Plimpy)

M. M. kategorija: XXX

Oblica je okrugla, pjegava riba čija posebnost su dvije duge noge i stopala s plivaćim kožicama. Zivi u dubokim jezerima, tragajući za hranom po dnu jezera. Najradije se hrani vodenim puževima. Oblica nije pretjerano opasna, premda je sklona grickati stopala i odjeću plivača. Vodeni ljudi oblice smatraju štetočinama i obuzdavaju ih tako što njihove gumaste noge vežu u čvor. Oblice tada odnese struja, jer ne mogu upravljati nogama, a ponekad su im potrebni sati da raspletu noge i vrate se na isto mjesto.

OKAMI (Occamy)

M. M. kategorija: XXXX

Okami živi na Dalekom istoku i u Indiji. To je krilato, dvonožno stvorenje zmijskog tijela i kukmaste glave. Može doseći dužinu od 4,5m. Hrani se štakorima i pticama, ali zabilježeni su i slučajevi daje napadao majmune. Okami je agresivan prema svima koji mu se pokušavaju približiti, posebno kad štiti jaja, čije su ljuske načinjene od najčišćeg, najmekšeg srebra.

Pepela rica (Ashwinder)

M. M. kategorija: XXX

Pepelarica se pojavljuje u magičnim vatrama¹⁷ koje predugo gore. Iz žeravice neugašene vatre izdigne se tanka, blijedosiva zmija užarenih crvenih očiju i smjesta odgmiže u neki mračni dio nastambe u kojoj je vatra nastala, ostavljajući za sobom trag pepela.

Pepelarica živi samo sat vremena. Tijekom tog vremena traži tamno, napušteno mjesto gdje će položiti

¹⁷*Svaka vatra kojoj je dodana neka magična tvar, poput primjerice letipraha.*

jaja, a potom se pretvara u prah. Pepelaričina jaja imaju jarkocrvenu boju i isijavaju toplinu velikog intenziteta. Ukoliko ih se ne pronađe na vrijeme i ne smrzne odgovarajućom čarolijom, zapale cijelu zgradu u roku od nekoliko minuta. Čarobnjak koji shvati da se u kući nalazi jedna pepelarica ili više njih smjesta mora krenuti u potragu za gnijezdom s jajima. Smrznuta jaja pepelarice dragocjen su sastojak ljubavnih napitaka, a pojedu li se cijela, ljekovito djeluju protiv malarične groznice.

Pepelarice su rasprostranjene po cijelom svijetu.

PERJAVKA (Diricawl)

M. M. kategorija: XX

Perjavka živi na Mauricijusu. Riječ je o ptici punašna tijela prekrivna pahuljastim perjem, koja ne može letjeti. Perjavka je posebna po načinu na koji izbjegava opasnost. Može nestati u oblaku perja i pojaviti se negdje drugdje (tu sposobnost dijeli s već spomenutim feniksom)

Zanimljivo je da su bezjaci svojevremeno znali za postojanje perjavke, ali on su je nazivali imenom „dodo“. Ne znajući za sposobnost perjavke da iščezne kad joj to odgovara, bezjaci žive u uvjerenju

da su istrijebili tu vrstu. Čini se da im je to uvjerenje pomoglo da shvate opasnost nekontroliranog ubijanja stvorova koji ih okružuju, pa Međunarodna udruga čarobnjaka nije smatrala daje bezjake potrebno obavijestiti kako perjavke i dalje postoje.

PETONOŽAC (Quintaped - Hairy MacBoon)
(poznat i kao Dlakav MacBoon)

M. M. kategorija: XXXXX

Petonožac je iznimno opasan mesožder s naglašenim apetitom za ljudsko meso. Njegovo nisko tijelo i 5 nogu sa skvrčenom bazom obrasli su gustom crvenkastosmedom dlakom. Petonošci žive isključivo na otoku Drear, u najsjevernijem dijelu Škotske. To je i razlog zbog kojeg je Drear začaran da bude neunosiv u zemljovide.

Legenda kaže da su otok Drear nekoć nastanjivale dvije čarobnjačke obitelji McClivertovi i MacBookonovi. Jedan pijani čarobnjački dvoboj između Dugalda, poglavara klana McClivert, i Quintiusa, vođe klana MacBoon, doveo je, navodno, do Dugdaldove smrti. Priča

nadalje kaže daje za odmazdu skupina McClivertovih jedne noći okružila kuže MacBoonovih i sve članove te obitelji preobrazila u čudovišna stvorenja s 5 nogu. McClivertovi su prekasno shvatili da su MacBoonovi u preobraženom obliku daleko opasniji nego inače (bili su, naime, poznati kao krajnje nesposobni čarobnjaci). Štoviše, MacBoonovi su se uspjeli oduprijeti svakom pokušaju da ih se opet pretvori u ljudska bića. Čudovišta su ubijala MacClivertove jednog po jednog, sve dok otok nije ostao bez ljudskih stanovnika. Tek su tada čudovišni MacBoonovi shvatili da će bez pristupa osobama koje mogu držati čarobni štapić biti prisiljeni zauvijek ostati zvijeri.

Nikad nećemo saznati je li ova priča istinita ili ne. Ne postoji nijedan McCliver ili MacBoon koji bi nam mogao reći što se doista dogodilo njihovim precima. Petonošci ne mogu govoriti i žestoko se odupiru svim pokušajima Odjela za regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja da uhvate bar jednog od njih i pokušaju obrnutu preobrazbu. Ako je uistinu riječ o, kako im nadimak govori, Dlakavim McBoonovima, moramo zaključiti da njima savršeno odgovara što žive kao zvijeri.

Pjegavi zloklješ (Mackled Malacław)

M. M. kategorija: XXX

Zloklješ je kopnena životinja koju uglavnom nalazimo u kamenitim obalnim područjima širom Europe. Unatoč tome što donekle sličí jastogu, nikako ga se ne smije jesti. Njegovo meso nije pogodno za ljudsku prehranu jer izaziva vrućicu i ružan zelenkasti osip.

Zloklješ može narasti do 30 cm. Svjetlosive je boje i ima tamnozeleno pjege. Hrani se malim ljuskarima no pokušat će napasti i veći plijen. Ugriz zloklješta ima ijednu neobičnu posljedícu: žrtvu prati peh koji može potrajati i do tjedan dana nakon ugriza. U slučaju ugriza zloklješta treba se suzdržavati od svih oblika oklada i špekulacija, jer nema nikakve sumnje da će žrtvi sve krenuti po zlu.

Plameni rak (Fire Crab)

M. M. kategorija: XXX

Unatoč imenu, plameni je rak zapravo najslíchniji velikoj kornjači, osim stoje njegov oklop optočen dragim kamenjem. Na otoku Fiji, Zodakle plameni rak potječe,

jedan dio obale pretvoren je u rezervat za zaštitu ovih stvorenja, i to ne samo zbog bezjaka, koje bi mogli privući njihovi dragocjeni oklopi, nego i zbog bezobzirnih čarobnjaka koji oklope koriste kao luksuzne kotliće. Plameni rak ima i vlastiti obrambeni mehanizam: u slučaju napada iz zatka ispušta plamen. Izvoz plamenih rakova kao kućnih ljubimaca dopuštenje, ali samo uz posebnu dozvolu.

POGREBIN (Pogrebin)

M. M. kategorija: XXX

Pogrebin je ruski demon visok jedva tridesetak centimetara. Ima dlakavo tijelo i preveliku bezdlaku glavu sive boje. U čučnju nalikuje na sjajni, okrugli kamen. Ljudi su mu vrlo privlačni, pa uživa slijediti ih skrivajući se u njihovoj sjeni. Kad se vlasnik sjene okrene, pogrebin se brzo šćućuri. Uspije li pogrebin satima nesmetano slijediti svoj plijen, tog će čovjeka prvo obuzeti osjećaj goleme malodušnosti, a zatim će utonuti u stanje letargije i očaja. Kad pogrebinova žrtva padne na koljena i stane ridati zbog besmislenosti života, pogrebin se baca na nju i pokušava je proždrijeti. Ipak, pogrebinaje lako

zaustaviti jednostavnim urocima ili čarolijama omamljivanja. Učinkoviti su i udarci nogom.

POLUDUH (Demiguise)

M. M. kategorija: XXXX

Poluduhove nalazimo na Dalekom istoku, ali samo uz velike poteškoće. Naime, ova životinja postaje nevidljiva kad se osjeti ugroženom te je mogu primijetiti samo oni čarobnjaci koji znaju kako se hvata poluduh.

Poluduhovi su miroljubivi biljojedi nalik na graciozne čovjekolike majmune. Njihove krupne, crne, žalosne oči najčešće su skrivene dlakom. Cijelo im je tijelo obraslo dugom, tankom, svilastom i srebrnastom dlakom. Krzno poluduha na velikoj je cijeni jer njegovu dlaku često utkivaju u plašteve nevidljivosti.

Ponovnica (Jobberknoll)

M. M. kategorija: XX

Ponovnica (sjeverna Europa i Amerika) je sićušna plava, šarena ptica koja se hrani malim

kukcima. Ponovnica sve do trenutka svoje smrti ne daje zvuka od sebe, a zatim ispušta dug krik sastavljen od svih zvukova koje je ikad čula, ali unatrag. Ponovničina pera koriste se u serumima istine i napitcima za pamćenje.

Porlok (Porlock)

M. M. kategorija: XX

Porloci su zaštitnici konja, a žive u engleskoj grofoviji Dorset i u južnoj Irskoj. Tijelo im je obraslo kuštravim krznom, na glavi imaju vrlo bujnu, grubu kosu i iznimno velik nos. Hodaju na dvije noge koje završavaju raskoljenim papcima. Ruke su im malene, s četiri zdepasta prsta.

Odrasli porloci visoki su šezdesetak centimetara i hrane se travom.

Porloci su plahi i žive za to da čuvaju konje. Može ih se naći skrupčane na sijenu u staji ili skrivene usred stada koje štite. Ne vjeruju ljudima i uvijek se skrivaju pred njima.

PRUTAK (Bowtruckle)

M. M. kategorija: XX

Prutak je zaštitnik stabala. Nalazimo ga prvenstveno u zapadnoj Engleskoj, južnoj Njemačkoj i nekim šumama Skandinavije. Vrlo gaje teško uočiti, jer je malen (naraste najviše do 20 cm) i sastavljen od kore drveta i grančica, s dva mala smeđa oka.

Prutak, koji se hrani kukcima, miroljubivo je i izrazito plaho biće, ali ako se stablo u kojem živi nađe u opasnosti, nije neobično da se prutak baci na drvosječu ili šumara koji nastoji naškoditi njegovu domu i pokuša mu iskopati oči dugim, oštrim prstima. Ako vještica ili čarobnjak ponudi prutku kukca, umirit će ga dovoljno dugo da ima vremena iz prutkova stabla izvaditi drvo potrebno za čarobni štapić.

PSOVULJ (Jarvey)

M. M. kategorija: XXX

Psovulje nalazimo u Britaniji, Irskoj i Sjevernoj Americi. Najsličniji su afričkom tvorcu, osim što

psovuľji govore. Ipak, nemaju dovoljnu inteligenciju za istinski razgovor, nego su ograniĉeni na kratke (i ĉesto nepristojne) fraze, koje ponavljaju gotovo bez ikakvih prekida. Psovuľji veĉinom Źive pod zemljom, gdje progone gnome, iako jedu i krtice, Źtakore i voluharice.

RAMORA (Ramora)

M. M. kategorija: XX

Ramora je srebrna riba iz Indijskog oceana. Ima veliku magiĉnu moĉ, moŹe usidriti brodove i zaŹtitnica je moreplovaca. Meĉunarodna udruga ĉarobnjaka smatra ih vrlo vaŹnim Źivotinjama, zbog ĉega je donijela ĉitav niz zakona koji ramore Źtite od krivolovaca.

Re'emCRe'em)

M. M. kategorija: XXXX

Re'emovi su vrlo rijetka divovska goveda zlatne koŹe koja Źive u divljim prostranstvima Sjeverne

Amerike i Dalekog istoka. Krv re'ema daje golemu snagu onome tko je popije, ali do nje se dolazi teško pa je ponuda vrlo slaba i malokad dostupna na otvorenom tržištu.

Runotrag (Runespoor)

M. M. kategorija: XXXX

Runotrag potječe iz male afričke zemlje Burkina Faso. Riječ je troglavoj zmiji koja obično naraste do dužine od 1,80 do 2,15 m.

Taje blijedonarančasta životinja s crnim prugama tako upadljiva daje Ministarstvo magije u Burkini Faso neke šume učinilo neunosivima u zemljovide samo zato da runotrazi imaju gdje živjeti.

Iako runotrag nije posebno opaka zmija, svojevremeno je bio vrlo omiljen među crnim magovima, što nesumnjivo duguje svom osebujnom i zastrašujućem izgledu. Sva naša saznanja o neobičnim navikama runotruga dolaze iz zapisa parsel-usta koji su držali te zmije i razgovarali s njima. Koliko možemo vidjeti iz takvih dokumenata, svaka runotragova glava služi drugačijoj svrsi. Lijeva glava (gledano iz perspektive promatrača) planira. Ona odlučuje kamo će

runotrag ići i što će raditi. Srednja glava sanjari (runotrazi ponekad danima ostaju nepomični, prepuštajući se predivnim vizijama i fantazijama). Desna glava je kritičar koji neprestanim razdražljivim siktanjem komentira aktivnosti lijeve i srednje glave.

Očnjaci desne glave iznimno su otrovni. Runotrazi rijetko dožive duboku starost, jer se njihove glave često međusobno napadaju. Nije neuobičajeno naići na runotruga bez desne glave, jer se ostale dvije glave često udružuju i zajednički je odgrizaju.

Runotrag odlaže jaja kroz usta, po čemu je jedinstven među magičnim zvijerima. Ta jaja iznimno su dragocjena u proizvodnji napitaka koji potiču mentalne sposobnosti. Nezakonita prodaja runotruga i njihovih jaja cvate već stoljećima.

SALAMANDER (Salamander)

M. M. kategorija: XXX

Salamander je mali gušter koji živi u vatri i hrani se plamenom.

Tijelo mu je jarkobijele boje, ali ovisno o temperaturi vatre u kojoj se nalazi, doimat će se plmvičasto ili grimizno.

Salamanderi izvan vatre mogu preživjeti najviše šest sati,

pod uvjetom da ih se u redovitim razmacima hrani paprom. Žive samo dok gori vatra u kojoj su nastali. Krv salamandera ima snažna ljekovita i regemrativna svojstva.

SFINGA (Sphinx)

M. M. kategorija: XXXX

Egipatska sfinga ima ljudsku glavu na lavljem tijelu. Vještice i čarobnjaci ih već više od 1000 godina koriste kao čuvare dragocjenosti i skrivenih mjesta. Sfinge su vrlo inteligentne; uživaju u zagonetkama. Obično su nasilne samo onda kad je ono što čuvaju u opasnosti.

Slelja (Lethifold)

(poznata i kao živi pokrov)

M. M. kategorija: XXXXX

Slelja je, na svu sreću, rijetko biće koje živi isključivo u tropima. Izgleda kao crni plašt debeo otprilike 1,2 cm (plašt postaje deblji ako je slelja upravo

ubila i probavila žrtvu) koji noću klizi iznad tla. Najraniji poznati zapis o slelji dugujemo čarobnjaku Flaviusu Belbju, koji je imao sreću preživjeti napad slelje godine 1782. dok je bio na odmoru u Papui Novoj Gvineji.

Nešto prije jedan ujutro, baš kad sam naposljetku, počeo osjećati pospanost, u, blizini začuh tiho šuštanje. Vjerujući kako to šušti lišće stabla ispred moje sobe, okreuh se u postelji, leđima prema prozoru, i ugledah nešto nalik na bezobličnu crnu sjenu kako klizi ispod vrata moje spavaonice. Ležao sam, nepomično, bunovno nastojeći dokučiti što je moglo bacati takvu sjenu u sobi koju, nije osvjetljavalo ništa osim mjesečine.

Ne sumnjam, da je moja nepomičnost slelju uvjerila da njezina potencijalna žrtva spava.

Na moj užas, sjena je počela gmizati po mom krevetu,, a potom osjetih na sebi njezinu, neznatnu težinu. Dok je puzala uz krevet prema meni, izgledala mi je poput namreškane crne pelerine uzlepršalih rubova. Ukočen od straha, osjetih njezin vlažni dodir na bradi i potom se naglo uspravih.

Stvor me pokušao ugušiti, nezaustavljivo klizeći po mom licu, prekrivajući mi usta i nosnice. Ja sam se i dalje opirao, cijelo to vrijeme osjećajući kako obavija svoju studen oko mene. Nisam,

mogao vikati upomoć, pa sam zato rukom potražio svoj štapić. Vrtjelo mi se u glavi jer mi se ta stvar posve priljubila uz lice, nisam, mogao udahnuti, ali ipak sam se svom snagom usredotočio na čaroliju, za omamljivanje. To mi nije pomoglo da savladam, stvora, iako sam, probio rupu u vratima spavaonice, pa sam, zato pokušao s urokom zaustavljanja,. I on se, pokazao beskorisnim. I dalje se odupirući svim silama, zakotrljati se u stranu i svom težinom tresnuh o pod, sad već posve umotan u slelju.

Dođ sam polako ostajao bez daha, znao sam da, ću, uskoro izgubiti svijest. Očajnički sam prikupio zadnje atome energije. Upirući štapić, prema smrtonosnim, naborima stvora, prisjetio sam, se onog dana kad su me izabrali za predsjednika našeg lokalnog hračometnog kluba i izveo čaroliju Patronus.

Gotovo smjesta osjetih na licu dašak svježeg zraka. Pogledavši uvis, vidjeh kako rogovi mog Patronusa odbacuju onu kobnu sjenku. Odletjela je preko sobe i munjevito odgmizala u noć.

Kao što se vidi iz Belbyjeva dramatičnog opisa, Patronus je jedina čarolija koja pouzdano odbija slelje, no kako slelja obično napada usnule ljude, njezine su žrtve rijetko u prilici da se obrane ikakvom magijom. Nakon što uspješno uguši plijen, slelja svoj obrok probavlja trenutačno, u krevetu žrtve. Kuću napušta

nešto gušća i deblja nego prije, ne ostavljajući nikakav trag da su ona ili njegova žrtva tamo uopće bile.¹⁸

ŠNJOFAVAC (Niffler)

M. M. kategorija: XXX

Šnjofavac je britanska životinja. Ovaj pahuljasti crni rovaš duge njuške ima sklonost prema svemu što svjetluca. Goblini često drže šnjofavce za rovanje kroz zemlju u potrazi za blagom. Iako su šnjofavci dobroćudna, pa čak i umiljata stvorenja, često uništavaju pokretnu i nepokretnu imovinu pa ih nikada ne bi trebalo držati u kući. Zive u jazbinama koje se ponekad nalaze čak 6 metara ispod površine tla. Imaju 6 do 8 mladih u jednom leglu.

¹⁸ *Gotovo je nemoguće procijeniti broj sleljinih žrtava, jer iza nje ne ostaje nikakav trag. Znatno je lakše odrediti broj nesavjesnih čarobnjaka koji su se zbog vlastite koristi pretvarali da ih je ubila slelja. Najnoviji takav slučaj zbio se 1973. godine kad je nestao čarobnjak Janus Tickey. Na njegovom noćnom ormariću pronašli su na brzinu naškrabanu poruku u kojoj je pisalo „o, ne, ščepala me slelja, gušim se“* *Besprijekorno čist i prazan krevet uvjerio je njegovu ženu i djecu da ga je dotični stvor doista i ubio. Njihovu duboku korotu grubo je prekinulo otkriće da Janus živi osam kilometara dalje s vlasnicom gostionice Zeleni zmaj.*

TEBO(Tebo)

M. M. kategorija: XXXX

Tebo je bradavičasta svinja pepeljaste boje koju nalazimo u Kongu i Zairu. Posjeduje dar nevidljivosti zbog čega gaje vrlo teško izbjeći ili uhvatiti. Vrlo je opasan. Koža teba vrlo je tražena među čarobnjacima za izradu zaštitne odjeće i štitova.

TROL(Troll)

M. M. kategorija: XXXX

Trol je zastrašujuće stvorenje koje može dosegnuti visinu od 4m, i težinu veću od 1 t. podjednako se ističu golemom snagom i glupošću, a često su nasilni i nepredvidivi. Trolovi potječu iz Skandinavije, ali danas ih nalazimo i u Britaniji, Irskoj te u drugim krajevima sjeverne Europe.

Trolovi se međusobno sporazumijevaju stenjanjem koje predstavlja neku vrstu primitivnog jezika. Čak je bilo slučajeva da su neki trolovi mogli shvatiti i naučiti nekoliko jednostavnijih ljudskih riječi. Inteligentniji primjerci prolaze obuku za čuvare.

Postoje 3 vrste trolova: gorski, šumski i riječni. Gorski trolovi su najveći i najopakiji. Čelavi su, a koža

im je blijedosive boje. Šumski trolovi imaju blijedozelenu kožu. Neki primjerci imaju čak i tanku, raščupanu kosu zelene ili smeđe boje. Riječni trolovi imaju kratke rogove, ponekad su dlakavi. Ljubičaste su boje. Često vrebaju ispod mostova. Trolovi se hrane sirovim mesom. Nisu izbirljivi i jedu sve, od divljih životinja do ljudi.

UPAVAC (Fwooper)

M. M. kategorija: XXX

Upavac je afrička ptica vrlo živopisnog perja; može biti narančasta, ružičasta, žućkastozelena ili žuta. Perje upavaca već se dugo vremena koristi za proizvodnju elegantnih pera za pisanje, a jaja koja polažu također imaju jarke uzorke. Iako je upavčeva pjesma isprva vrlo milozvučna, s vremenom će otjerati slušatelja u ludilo¹⁹, zbog čega se upavci prodaju začarani čarolijom

¹⁹Čudnovati Urik jednom je prilikom pokušao dokazati da je upavčeva pjesma zapravo korisna za zdravlje pa ju je bez prestanka slušao puna 3 mjeseca. Na žalost, Vijeće čarobnjaka kojem je prijavio svoje nalaze nije povjerovalo njegovim dokazima, jer je jedino u što je Urik bio odjeven na sastanku bio tupe na glavi, za koji se nakon pomnijeg promatranja ispostavilo daje zapravo mrtvi

za ušutkavanje koju treba obnavljati svakog mjeseca. Vlasnici upavaca moraju imati dozvolu jer ova stvorenja zahtijevaju odgovorno postupanje.

VILA(Fairy)

M. M. kategorija: XX

Vile su male, dekorativne zvjerke oskudne inteligencije.²⁰ Čarobnjaci ih često koriste ili prizivaju u svrhu ukrašavanja. Vile uglavnom žive u šumama ili na proplancima. Visoke su od 2,5 do 12,5 cm. Sićušna tijela, glave i udovi nalikuju na ljudske, ali imaju i velika krila

Vile posjeduju slabašnu magičnu moć kojom mogu otjerati grabežljivce kao što su navjesnici.

jazavac.

²⁰ *Bezjaci imaju veliku slabost prema vilama, koje se pojavljuju u brojnim bajkama napisanima za bezjačku djecu. Te „vilinske priče“ govore o krilatim bićima izrazite osobnosti i sposobnosti da razgovaraju kao ljudi (iako često na upravo odvratno sentimentalna način). U bezjačkoj mašti vile nastanjuju majušne nastambe načinjene od latica cvijeća, izdubenih klobuka glijva i tome slično. Često ih prikazuju s čarobnim štapićima u rukama. Možemo slobodno reći da nijedna druga magična zvijer ne uživa među bezjacima tako dobar publicitet kao vila.*

Svadljive su ćudi, no kako su beskrajno tašte, lako ih je umiriti ponudom da ukrašavaju neki prostor. Iako djeluju ljudski, vile ne mogu govoriti. Međusobno komuniciraju prodornim zujanjem.

Vile u jednom navratu polažu do pedesetak jaja, odlažući ih s donje strane lišća. Iz jaja izlaze larve jakih boja. Kad su stare 6 do 10 dana, larve ispredu ćahure iz kojih mjesec dana kasnije izlaze kao posve razvijene odrasle vile s krilima.

VILENICA (Doxy- Biting Fairy)

M. M. kategorija: XXX

Vilenice se često brkaju s već spomenutim vilama, iako su one sasvim druga vrsta magićnih stvorenja. Slično vilama, i vilenice se doimaju poput sićušnih ljudi, samo što im je tijelo prekriveno gustom crnom dlakom i imaju dodatni par ruku i nogu. Krila vilenice debela su, zakrivljena i sjajna kao u kornjaša. Vilenice nalazimo posvuda po sjevernoj Europi i Americi, jer su im draža hladnija podneblja. Odjednom mogu položiti i do 500 jaja, koja zatim zakapaju. Mladi izlaze iz jaja nakon 2 do 3 tjedna.

Vilenice imaju oštre otrovne zube u 2 reda. U slučaju ugriza potreban je protuotrov.

Vilovnik (Pixie)

ili xxxxxxxx ako ste Lockhart

M. M. kategorija: XXX

Vilovnici većinom žive u engleskoj grofoviji Cornwall. Jarkoplave su boje, narastu do 20 cm i vrlo su nestašni. Obožavaju trikove i psine svih vrsta. Iako nemaju krila, mogu letjeti. Zna se dogoditi da na prepad uhvate nekoga za uši i ostave ga na vrhu visokog stabla ili zgrade. Vilovnici se glasaju prodornim blebetanjem koje ne razumije nitko osim drugih vilovnika. Rađaju žive mlade.

VODENLJUDI (Merpeople)

(poznati još i kao sirene, vodeni vilenjaci, vodenjaci)

M. M. kategorija: XXXX²¹

Vodenljudi žive širom svijeta, iako se izgledom međusobno razlikuju gotovo u jednakoj mjeri kao i

²¹ *Vidi napomenu uz jednoroge.*

ljudi. Kao i u slučaju kentaura, navike i običaji vodenljudi su nepoznati, ali čarobnjaci koji su svladali vodenjezik kažu da vodenljudi žive u vrlo organiziranim zajednicama koje veličinom variraju od staništa do staništa. Neke zajednice grade vrlo složene nastambe. I vodenljudi su, poput kentaura, odbili status „bića“ odlučivši se radije za kategoriju „zvijeri“ (vidi Uvod).

Najstarije poznate vodenljude nazivali su sirenama (Grčka), a toplija mora su ujedno i dom onih prelijepih morskih vila koje se tako često pojavljuju u bezjačkoj književnosti i slikarstvu. Vodeni vilenjaci iz Škotske i vodenjaci iz Irske nešto su ~~manje lijepi~~, no i oni posjeduju istu ljubav prema glazbi kao i svi ostali vodenljudi.

tužni su

VRAŽIĆAK (Imp)

M. M. kategorija: XX

Vražići žive samo u Britaniji i Irskoj. Ponekad ih brkaju s vilovnicima. Slične su visine (između 15 i 20 cm), ali vražići za razliku od vilovnika ne mogu letjeti, a nisu ni živopisni poput njih (obično su tamnosmeđe ili crne boje). No zato s vilovnicima dijele sklonost prema neslanim šalama. Njihovo omiljeno boravište su

vlažne močvare, iako žive i na obalama rijeka, gdje se zabavljaju spoticanjem neopreznih putnika. Vražićci se hrane malim kukcima i imaju sličnu metodu razmnožavanja kao vile, osim što ne predu čahure; njihovi mladi iz jaja izlaze u svom završnom obliku i dugački su otprilike 2,5 cm.

VUKODLAK (Werewolf)

M. M. kategorija: XXXXX²²

Nije svaki loš

Vukodlaci žive širom svijeta, iako se vjeruje da podrijetlo vuku iz sjeverne Europe. Ljudi se u vukodlake preobražavaju nakon ugriza te zvijeri.

Lijek ne postoji, ali najnovija otkrića na polju čarobnih napitaka znatno ublažuju najgore simptome. Jednom mjesečno, u vrijeme punog Mjeseca, inače razuman i normalan čarobnjak ili bezjak zaražen ugrizom vukodlaka pretvara se u ubojitu zvijer. Vukodlak je gotovo jedinstvena pojava među drugim čudesnim zvijerima po tome što aktivno traga za ljudskim plijenom.

²² Ova klasifikacija odnosi se, dakako na vukodlake u preobraženom stanju. Kad nije pun mjesec, vukodlaci nisu ništa opasniji od dragih ljudi. Za potresno svjedočanstvo o borbi jednog čovjeka s likantropijom, vidi antologijsku knjigu Dlakava gubica, ljudsko srce anonimnog autora (Whiz Hard Books, 1975.)

ZGRABIROG (Graphorn)

M. M. kategorija: XXXX

Zgrabiroga nalazimo u planinskim predjelima Europe. To je velika sivoljubičasta zvijer s grbom na leđima. Ima dva vrlo duga i oštra roga, kreće se na velikim nogama s četiri palca i iznimno je agresivan.

Ponekad je moguće vidjeti planinske trolove kako jašu na zgrabirozima, iako te zvijeri vrlo nevoljko pristaju na pokušaje pripitomljavanja pa je uobičajenije viđati trolove prekrivene ožiljcima koje su zaradili od zgrabiroga. Rogovi zgrabiroga smrvljeni u prah koriste se u mnogim čarobnim napitcima, ali kako se do njih teško dolazi, vrlo su skupi.

Koža zgrabiroga još je izdržljivija od zmajske i odbija veličinu čarolija.

Zlatonosac (Leprechaun)

(poznat još i kao klaurikorn)

M. M. kategorija: XXX

Iako su inteligentniji od vila i dobroćudniji od vražićaka, vilovnika ili vilenica, i zlatonosci su skloni raznim nestašlucima. Zive samo u Irskoj. Mogu narasi

do 15 cm i zelene su boje. Ponekad izrađuju primitivnu odjeću od lišća. Zlatonosci su jedini među „vilinskim svijetom¹¹ koji umiju govoriti, ali nisu nikad zatražili da ih se svrsta u „bića“. Rađaju žive mlade i obitavaju uglavnom u šumama i šumovitim predjelima. Vole privlačiti bezjačku pozornost, pa su u njihovoj književnosti za djecu zastupljeni gotovo jednako kao i vile.

Zlatonosci proizvode tvar izrazito sličnu zlatu koja iščezne nakon nekoliko sati, što njih strašno zabavlja.

MENT. NE. R. (U).

Zlatonosci se hrane lišćem, a unatoč tome što imaju reputaciju velikih vragolana, nije zabilježen nijedan slučaj da su nekom ljudskom biću nanijeli trajne ozljede.

ZLOREP (Nogtail)

M. M. kategorija: XXX

Zlorepi su demoni koje nalazimo u ruralnim područjima Europe, Rusije i Amerike. Nalikuju na zakržljale praščiće dugih nogu, debelih, kusastih

repova i uskih crnih očiju. Zlorepi se uvlači u svinjac i siše mlijeko normalne krmače zajedno s njezinim mladuncima. Dokle god zlorepi neprimjetno živi i raste na farmi u koju se uselio, tamo će trajati nesreća. Zlorepi je iznimno brz i teško gaje uhvatiti, no ako ga s farme potjera posve bijeli pas, više se nikad neće vratiti. Odjel za regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja (Odsjek za štetočine) u tu svrhu drži 12 albinskih pasa tragača.

ZMAJ (Dragon)

M. M. kategorija: XXXXX

Zmaj je vjerojatno najslavnija magična zvijer na svijetu, a istovremeno i jedna od onih čije je postojanje najteže prikriti. Ženka je u pravu veća i agresivnija od mužjaka, no ijednima i drugima približavati bi se smjeli samo vrhunski uvježbani čarobnjaci. Zmajska koža, krv, srce, jetra i rogovi imaju snažna magična svojstva, a zmajska jaja vode se kao zabranjena roba A klase.

Postoji 10 zmajskih pasmina. Poznato je da ponekad dolazi do križanja među pasminama iz kojih nastaju rijetki hibridni primjerci. Ovdje navodimo samo čistokrvne vrste:

Novozelandski opalnooki (Antipodean Opaleye)

Opalnooki živi na Novom Zelandu, iako ponekad prelazi i u Australiju, ponestane li mu prostora na rodnom tlu. Za razliku od većine drugih zmajeva, ne živi u planinama, nego u dolinama. Srednje je veličine (težina mu se kreće između 2 i 3 tone). Opalnooki je možda najljepša od svih zmajskih pasmina.

Pokriven je bisernastim ljuskama koje se na svjetlu prelijevaju u duginim bojama. Ima svjetlucave, šarene oči bez zjenica, po kojima je i dobio ime. Ova pasmina proizvodi vrlo živopisan grimizni plamen, no usporedimo li je s drugim zmajskim pasminama, nije pretjerano agresivna. Ubija rijetko, samo u slučaju gladi. Najdraža hrana opalnookih su ovce, iako ponekad napadaju i krupniji plijen. Vjeruje se daje za niz ubojstava klokana, zabilježen u kasnim sedamdesetim godinama dvadesetog stoljeća, odgovoran opalnooki mužjak kojeg je s njegova teritorija otjerala dominantna ženka. Jaja opalnookog zmaja blijedosome su boje.

Neupućeni bezjaci često ih zamjenjuju s fosilima.

Kineski meteorac (Chinese Fireball) **(ponekad ga nazivaju lavljim zmajem)**

Jedini zmaj s Dalekog Istoka; ima vrlo osebujnu pojavu. Grimizne je boje i glatkih ljusaka; tupastu njušku okružuje niz zlatnih bodlji. Ima izrazito ispupčene oči. Meteorci su ime dobili po plamenu gljivasta oblika koji im izlazi iz nozdrva kad su razjareni. Teški su između 2 i 4 tone. Ženke su veće od mužjaka. Jaja su jarkogrimizna i posuta zlatnim pjegicama.

Ljuske tih jaja na velikoj su cijeni među kineskim čarobnjacima. Meteorci su agresivni, ali pokazuju veću snošljivost prema svojoj vrsti od drugih zmajeva. Ponekad čak pristaju dijeliti svoj teritorij s jednim ili dva druga zmaja. Meteorci će se rado pogostiti većinom sisavaca, ali najdraže su im svinje i ljudi.

Obični velški zeleni (Common Welsh Green)

Obični velški zeleni zmajevi odlično se uklapaju u raskošno zelenilo svoje domovine, iako gnijezda savijaju

u višim planinskim predjelima, gdje postoji i rezervat za njihovo očuvanje. Izuzmemo li incident u Ilfracombeu (vidi Uvod), ovo je jedna od najmiroljubivijih zmajskih pasmina. Kao i opalnooki zmajevi, velški zeleni najradije love ovce i aktivno izbjegavaju ljude, osim kad su izazvani. Imaju lako prepoznatljiv i iznenađujuće melodičan urlik. Vatru rigaju u tankim mlazovima. Jaja velških zelenih zmajeva imaju zemljastosmeđu boju, posutu zelenim mrljama.

Hebridski crni (Hebridean Black)

Druga britanska pasmina znatno je agresivnija od velških rođaka. Svakom zmaju potreban je životni prostor od barem 260 četvornih kilometara. Hebridski zmaj može izrasti do 9 m u duljinu, ima grube ljuske, sjajne purpurne oči i nisku, ali iznimno oštru nazubljenu krestu duž kralježnice. Na vrhu repa ima bodlju u obliku strelice, a krila mu nalikuju na šišmiševa. Hebridski crni zmajevi hrane se uglavnom jelenjim mesom, iako je bilo i slučajeva da su odnosili velike pse, pa čak i stoku. Čarobnjački klan MacFustj, koji već stoljećima živi u Hebridima, tradicionalno

preuzima odgovornost za lovno gospodarenje zmajevima s njihova otočja.

MAĐARSKI BODLJOREP(Hungarian Horntail)

**ma nemojte se žaliti*

Navodno najopasniji* od svih vrsta zmajeva, mađarski bodljorep prekriven je crnim ljuskama i nalikuje na guštera. Ima žute oči, brončane rogove i bodlje slične boje smještene duž dugog repa. Bodljorepi zmajevi imaju jedan od najdužih vatrenih dometa (čak do 15 m). jaja su boje cementa i izrazito tvrde ljuske; mladi izlaze iz jaja služeći se repom kao maljem. Repovi već u jajetu imaju dobro razvijene bodlje. Mađarski bodljorepi hrane se kozama, ovcama i kad god mogu, ljudima.

Norveški Kukudrilo (Norwegian Ridgeback)

beba Norbert

Norveški kukudrilo po mnogočemu nalikuje na bodljorepa, osim što ima jako izbočene kreste ugljenocrne boje duž leđa umjesto bodlji na repu.

Iznimno agresivan prema vlastitoj vrsti, kukudrilo danas predstavlja jednu od rjeđih zmajskih pasmina. Zna se da napada većinu velikih kopnenih sisavaca, iako mu nisu strane ni vodene životinje, što je za zmajeve prilično neobično. Nepotvrđena priča kaže daje godine 1802. jedan kukudrilo odnio kitovo mladunče iz mora blizu norveške obale. Kukudrilova jaja su crna. Mladunčad kukudrila razvija sposobnost riganja vatre ranije od drugih vrsta (u dobi od jednog do tri mjeseca).

Peruanski gujozub (Peruvian Vipertooth)

Gujozub je najmanji od svih poznatih zmajeva, i najbrži letač. U duljinu naraste tek 4,5 m. peruanski gujozub ima glatke ljuske i brončanu boju, s crnim oznakama na kresti. Rogovi su mu kratki, a očnjaci vrlo otrovni. Gujozubi rado jedu koze i krave, a toliko vole ljudsko meso daje krajem devetnaestog stoljeća Međunarodna udruga čarobnjaka bila prisiljena u Peru poslati istrebljivače kako bi smanjili broj gujozuba koji su se množili zabrinjavajućom brzinom.

Rumunjski dugorog (Romanian Longhorn)

Dugorozi imaju tamnozeleno ljuske i duge, svjetlucave zlatne robove na koje nabadaju plijen prije negoli ga sprže plamenom. Smrvljeni u prah, ti su robovi vrlo cijenjen sastojak čarobnih napitaka. Dugorogovo stanište danas je najvažniji zmajski rezervat na svijetu. Čarobnjaci sa svih strana svijeta tamo dolaze izbliza proučavati različite vrste zmajeva. Dugorozi se nalaze u posebnom programu intenzivnog uzgoja, jer im je broj posljednjih godina znatno opao, prvenstveno zbog trgovine njihovim robovima, trenutačno klasificiranima kao roba za prodaju B klase.

Švedski kratkonosi (Swedish Short-Snout)

Švedski kratkonosi zmajevi atraktivni su srebrnastoplavi zmajevi čija je koža vrlo tražena za proizvodnju zaštitnih rukavica i omotača.

Kroz nozdrve ispušta plamenn jarkoplave boje. Može u roku od nekoliko sekundi drvo i kost pretvoriti u pepeo. Kratkonosima se pripisuje manje ubojstava ljudi nego drugim zmajevima, ali budući daje za to zaslužna njihova ljubav prema životu u divljini i

nenaseljenim planinskim predjelima, ne zaslužuju za tu činjenicu neke posebne pohvale.

Ukrajinski željeznik(Ukrainian Ironbelly)

Željeznik, najveća zmajska pasmina, može doseći težinu od 6 tona.

Unatoč oblom trupu i sporijem letenju od gujozuba ili dugoroga, željeznik je ipak krajnje opasan zmaj, jer je sposoban smrskati građevinu na koju sleti. Ljuske su mu metalnosive, oči tamnocrvene, a kandže iznimno duge i opake. Željeznici se od godine 1799. nalaze pod stalnom prismotrom ukrajinskih čarobnjačkih vlasti, sve otkako je jedan željeznik odnio (srećom praznu) jedrilicu iz Crnog mora.

ZVRKAVICA (Snidget)

M. M. kategorija: XXXX²³

Zlatna zvrkavica iznimno je rijetka zaštićena ptičja vrsta. Posve je okrugla, ima vrlo dug, tanak kljun

²³ *Zlatna zvrkavica ima ovu klasifikaciju ne zato što je opasna, nego zato što se svaki pokušaj hvatanja ili ozljede zvrkavice strogo kažnjava.*

i svjetlucave crvene oči nalik na dragulje. Zlatna zvrkavica iznimno je brza letačica. Zahvaljujući kružnim zglobovima na krilima, može nevjerojatno brzo i vješto promijeniti smjer leta.

Visoka cijena za perje i oči zlatne zvrkavice svojevremeno ih je dovela na sam rub istrebljenja. Ta opasnost bila je na vrijeme prepoznata i zvrkavice su dobile zaštitu. Najvažniju ulogu u tom procesu odigrala je zamjena zvrkavica zlatnim zvrčkama u metloboju²⁴. Širom svijeta postoje rezervati za zvrkavice.

Ždronjalica (Chizpurf le)

M. M. kategorija: XX

Ždronjalice su mali nametnici dugi tek 1 mm. Slični su rakovima i imaju velike očnjake. Privlači ih magija, zbog čega se ponekad uvlače u krzno i perje stvorenja kao što su krupovi i navjesnici. Ulaze u čarobnjačke kuće, gdje napadaju magične predmete poput čarobnih štapića, polako glođući štapić dok ne

²⁴ *Svima koje zanima uloga zlatne zvrkavice u razvoju metloboja preporučujemo Metloboj kroz stoljeća, autora Kennilworthyja Whispa (Whizz Hard Books, 1952.)*

dospiju do njegove magične jezgre. Naseljavaju se i u prljavim kotličima kako bi proždirali ostatke čarobnih napitaka²⁵. Iako na tržištu postoji čitav niz patentiranih napitaka za uništavanje ždronjalica, ozbiljno napadnutim kućama može zatrebati pomoć Odsjeka za štetočine iz Odjela za regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja, jer nije lako izaći na kraj sa ždronjalicama koje su se prejele magičnih tvari.

ŽUSTRICA (Kneazle)

M. M. kategorija: XXX

Zustrice su prvotno uzgojene u Britaniji, iako ih danas izvoze u sve dijelove svijeta. To su male mačkolike zvjerke pjegava, šarena ili točkasta krzna, s golemim ušima i lavljim repom. Zustrice su inteligentne, neovisne i povremeno agresivne, ali ako im se sviđa neka vještica ili čarobnjak, mogu biti sjajni kućni ljubimci. Zustrice posjeduju neobičan dar za

²⁵ *Kad ne mogu doći do magičnih tvari, ždronjalice znaju napadati i unutrašnjost električnih predmeta (za bolji uvid u elektricitet, vidi Kućni život i društvene navike bezjaka u Britaniji, autora Wilhelma Wigworthyja, Little Red Books, 1987.) Kolonije ždronjalica uzrok su čestih zbujujućih kvarova na mnogim relativno novim bezjačkim električnim pomagalima.*

otkrivanje neugodnih ili sumnjivih osoba i nepogrešivo će vlasnika odvesti kući ako se ovaj izgubi. Imaju do osam mačića u leglu i mogu se pariti s običnim mačkama. Vlasnici moraju imati dozvolu (kao i u slučaju krupova i upavica) jer zustrice dovoljno neobično izgledaju da privuku zanimanje bezjaka.

O PISCU

Newton ("NEWT") Artemis Fido Scamander rodio se 1987. godine. Njegova majka, strastvena uzgajivačica čistokrvnih hipokrifa, odmalena je poticala njegovo zanimanje za bajoslovne zvijeri. Nakon završetka školovanja u Školi vještičarenja čarobnjaštva u Hogwartsu, gospodin Scamander zaposlio se u Odjelu za regulaciju i kontrolu magičnih stvorenja pri Ministarstvu magije. Prve dvije godine, koje opisuje kao "beskrajno dosadne", proveo je u Uredu za premještanje kućnih vilenjaka. Zatim je prešao u Odsjek za zvijeri, gdje mu je njegovo sjajno poznavanje bizarnih magičnih životinja osiguralo brzo napredovanje.

Iako je stvaranje Registra vukodlaka 1947. godine gotovo u potpunosti njegovo djelo, gospodin Scamander osobno se najviše ponosi Zabranom eksperimentalnog uzgoja koja je na snagu stupila 1965. godine. Taj je zakon uspješno zaustavio stvaranje novih, divljih čudovišta na tlu Britanije. Kao suradnik Direkcije za proučavanje i kontrolu zmajeva, gospodin Scamander često je odlazio na istraživačke ekspedicije u inozemstvo, tijekom kojih je prikupljao i podatke za svjetski bestseller Čudesne zvijeri i gdje ih naći, do sada objavljenu 52 izdanja.

Za svoj doprinos znanosti o magičnim zvijerima, magizoologiji, Newt Scamander je godine 1979. primio Merlinov velered drugog razreda. Nakon odlaska u mirovinu živi u Dorsetu sa suprugom Porpentinom i njihovim pitomim žustricama: Hoppy, Milly i Razbijačem.

Izvor: net

Obrada: *BABAC*